

Андрій Бокертов

**СПІРИТИЗМ
У ХРИСТІЯНСТВІ**

2022

Метою книги є розкриття правди про спіритизм, який проник у всі сфери діяльності людини, у тому числі й у християнські переконання багатьох деномінацій, а також показати ставлення Бога до спіритизму, різних його форм і наслідків.

Бог відкрито заборонив будь-яке спілкування з уявними духами померлих. У юдеїв теж були люди, які, подібно до сучасних спіритів, стверджували, ніби підтримують зв'язок із померлими. Але про таких «друзів духів», як називали цих прибульців з іншого світу, Біблія говорить як про «бісових духів». Будь-яке спілкування з ними вважали за гидоту перед Богом і суворо забороняли під загрозою смертної кари (див. Лев. 19:31; 20:27). Слово «чаклунство» у наші дні викликає неприємні асоціації. Твердження про те, що люди можуть підтримувати зв'язок із злими духами асоційоване із середньовічною вигадкою. Але спіритизм, що налічує сотні тисяч і навіть мільйони прихильників, проник у наукові кола, до церкви, до законодавчих органів і навіть до царських палаців. Цей гігантський обман є не що інше, як замасковане відродження чаклунства, засудженого та забороненого ще в давнину.

В основі цієї книги використані роздуми та матеріали Е. Дж. Ваггонера та А. Т. Джоунса.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ I. ДУХ АНТИХРИСТА	5
1. Христос проти антихриста	5
2. Заперечення Христа	7
3. Чому прийшов Христос?	7
4. Природне безсмертя	10
РОЗДІЛ II. БІБЛІЙНЕ ВЧЕННЯ ПРО СМЕРТЬ	12
1. Безсмертя лише в Бозі	13
2. Бог – Творець	14
3. Бог – Законодавець та Суддя	15
РОЗДІЛ III. ПРИЧИНА ГРІХА	21
РОЗДІЛ IV. ДЖЕРЕЛО ІДОЛОПОКЛОНСТВА	26
РОЗДІЛ V. ЧУДЕСА	31
РОЗДІЛ VI. ДУХИ ДИЯВОЛА	35
РОЗДІЛ VII. ВИКОРИСТАННЯ ДОБРИХ СПРАВ ДЛЯ ОМАНИ	41
РОЗДІЛ VIII. ХРИСТІЯНСЬКИЙ СПІРИТУАЛІЗМ	44
Спіритизм у протестантських публікаціях	47
РОЗДІЛ IX. СПІЛКУВАННЯ З МЕРТВИМИ	51
РОЗДІЛ X. ПРИГОТУВАННЯ ШЛЯХУ	57
РОЗДІЛ XI. НАЗИВАЮЧИ ЗЛО ДОБРОМ	63
РОЗДІЛ XII. НАСЛІДУВАННЯ ДРУГОГО ПРИШЕСТЯ	66
РОЗДІЛ XIII. ЧИСТИЛИЩЕ ТА ІНДУЛЬГЕНЦІЇ	71
ЧИСТИЛИЩЕ	72
ІНДУЛЬГЕНЦІЇ	75
РОЗДІЛ XIV. МАРІОЛОГІЯ	77
РОЗДІЛ XV. МАРІЯ НА МІСЦІ ХРИСТА	81
РОЗДІЛ XVI. ЗАОХОЧЕННЯ БЕЗБОЖНОСТІ	85
РОЗДІЛ XVII. НЕХАЙ СМІЮТЬСЯ	90

ПЕРЕДМОВА

«Такі бо фальшиві апостоли, лукаві робітники, що підроблюються на Христових апостолів. І не дивно, бо сам сатана прикидається янголом світла! Отож, не велика це річ, якщо й слуги його прикидаються слугами правди. Буде їхній кінець згідно з учинками їхніми!».

(Біблія, 2 Кор. 11:13–15)

«Оскільки сучасний спіритизм більше і глибше навчився наслідувати формальне християнство, це надає його спокусам ще більшої сили. Сатана підлаштовується під сучасні порядки та звичаї: він набуває вигляду янгола світла. За допомогою спіритизму відбуватимуться чудеса, зцілення хворих, а також відбуватимуться багато інших незаперечних надприродних явищ. І оскільки духи заявлятимуть про свою віру в Біблію та стверджуватимуть про повагу до церковних інституцій, їхню роботу будуть сприймати як прояв Божественної сили» («Велика боротьба», с. 588).

Розділ I. **ДУХ АНТИХРИСТА**

Для початку ґрунтовно розглянемо, що таке дух антихриста, а також спробуємо вивчити на підставі Святого Письма ті небезпеки, які часто недооцінюємо. Починаємо.

1. Христос проти антихриста

У Біблії ми знаходимо таке натхненне попередження та заяву:

«Улюблені, не кожному духові вірте, але випробовуйте духів, чи від Бога вони, бо неправдивих пророків багато з'явилося в світ. Духа Божого цим пізнавайте: кожен дух, який визнає, що Ісус Христос прийшов був у тілі, той від Бога. А кожен дух, який не визнає Ісуса, той не від Бога, але він антихристів, про якого ви чули, що йде, а тепер уже він у світі»¹ (КJV).

У Святому Письмі читаємо ще одне подібне твердження:

«Бо в світ увійшло багато обманців, які не визнають Ісуса Христа, що прийшов був у тілі. Такий то обманець та антихрист!»² (КJV).

«Антихрист» означає «противник Христу». Тому великим антихристом є сатана, бо він є підбурювачем і помічником усього, що будь-коли виникало на противагу Богу і Христу. У книзі Об'явлення є опис першої опозиції Сину Божому та її результат: **«І сталась на небі війна: Михайл та його Анголи вчинили зо змієм війну. І змій воював та його анголи, та не втрималися, і вже не знайшлося їм місця на небі. І скинений був змій великий, вуж стародавній, що зветься диявол і сатана, що зводить**

---

¹ 1 Ів. 4:1-3.

² 2 Ів. 1:7.

усесвіт, і скинений був він додолу, а з ним і його ангели були скинені»³ (KJV).

Михаїл – це архангел⁴, тобто начальник або князь янголів; а архангел – це Христос, бо саме голос архангела буде чути в останній великий день, коли мертві воскреснуть «Сам бо Господь із наказом, при голосі Архангола та при Божій сурмі зійде з неба, і перше воскреснуть умерлі в Христі»⁵. Христос оголосив, що Його голос проникне в могили і покличе мертвих, «...всі, хто в гробах, Його голос почують»⁶.

Війна на небі сталася між Христом та Його янголами з одного боку, і сатаною та його прибічниками – з іншого. Це започаткувало великий конфлікт, суперечку, що триває й досі. Коли Христос перебував на землі, Він особисто зустрівся з дияволом і знову перемаг його; але війна йде досі. Сатана, як і раніше, протистоїть Христу, намагаючись засліпити розум людей, щоб «для них не засяяло світло Євангелії слави Христа, а Він образ Божий»⁷ (KJV).

І це змагання припиниться лише тоді, коли буде абсолютне знищення сатани та всіх його справ. Апостол Павло, однак, на початку цитованого тексту говорить не про самого антихриста, а про «дух антихриста», тобто **не про особисто сатану, а про доктрину**, які він поширює для того, щоб засліпити розум тих, хто не вірить істині. Цей дух антихриста є не що інше, як заперечення приходу Ісуса на землю у тілі.

Зазвичай уважають, що йдеться про римський католицизм, бо в наступному вірші Біблії написано про папство: «...що противиться та несеться над усе, зване Богом чи святощами...»⁸.

Безперечно, римський католицизм є антихристом; але нам треба показати, що сучасний спіритизм, по суті, є духом

³ Об'явл. 12:7–9.

⁴ Іуд. 9

⁵ 1 Сол. 4:16.

⁶ Ів. 5:26–29.

⁷ 2 Кор. 4:4.

⁸ 2 Сол. 2:4.

антихриста і безпосередній оповісник самого сатани, а також, що римський католицизм та інші оманливі форми так чи інакше є лише частинами принципу, який є серцем спіритизму.

2. Заперечення Христа

Насамперед необхідно з'ясувати, що означає заперечення приходу Ісуса Христа на землю у тілі. Звичайно, найпростіше відкинути усю розповідь, що міститься в Євангеліях, сказавши, що все це вигадка, а такої людини, як Ісус Христос, ніколи не існувало.

Але в освічених і християнських країнах порівняно небагато людей можуть опротестувати існування Ісуса Христа на цій землі. Багато хто визнає, що Він жив і був дуже добрим, можливо, найкращим з усіх, але все одно вони не приймають Його Божественність і не сповідують Його як Сина Божого. Такі люди рішуче заперечують, що Ісус Христос прийшов у плоті в гріховному тілі, і тому вони обдурені духом антихриста.

Прояви цього духа можуть суперечити **якійсь істотній частині справи Христа, сповідуючи, при цьому, віру в Нью-го**. Про таких людей йдеться у Євангелії від Матвія 7:21-23:

«Не кожен, хто каже до Мене: "Господи, Господи!" увійде в Царство Небесне, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі. Багато-хто скажуть Мені того дня: "Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили?" І їм оголошу Я тоді: "Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!"» (КJV).

Ця дія духа антихриста є найпідступнішою з усіх. Вона занапастить більшість, які будуть втрачені для вічного життя.

3. Чому прийшов Христос?

Апостол Іван у 1-му розділі Євангелія називає Христа «Слово»: *«Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово».*

У 14-му вірші ми читаємо про Нього: *«І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця».*

ЗАПИТАННЯ: Що означає слово «благодать»?

Благодать – це прихильність. Тому твердження, що Слово стало тілом і жило серед нас, повне благодаті, – це означає те ж саме, що через прихід Христа у тілі люди мають Божу прихильність. У гармонії з цим є слова Павла:

*«бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим»*⁹ (КJV);

*«Христос Ісус прийшов у світ спасти грішників...»*¹⁰.

Христос був «виконаний благодаті» і тому апостол підкреслює, що благодать Божа приносить спасіння: *«Бо з'явилася Божа благодать, що спасає всіх людей»*¹¹ (КJV).

Тепер повернемося знову до вислову, що коли Христос став тілом і мешкав серед нас, Він був сповнений благодаті. Це була прихильність Бога, бо Його повнота була повнотою Бога: *«Бо вгодно було, щоб у Нім перебувала вся повнота»*¹². А також: *«бо в Ньому тілесно живе вся повнота»*¹³.

Також читаємо: *«бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим»*¹⁴ (КJV) та у Псалмах Давида: *«...все життя в Своїй ласці»*¹⁵ (КJV).

Тому підсумуємо. Ісус Христос став тілом і жив серед нас, сповнений благовоління, щоб дати життя людям, приреченим на смерть. Це підкріплено твердженням: *«І життя було в Нім, а життя було Світлом людей»*¹⁶.

Наступні тексти допомагають чітко зрозуміти, що єдиною метою Христа, який прийшов на цю землю, **було дати життя тим, хто не міг би його мати**: *«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне»*¹⁷.

⁹ 2 Кор 5:19.

¹⁰ 1 Тим. 1:15.

¹¹ Тит. 2:11.

¹² Кол. 1:19.

¹³ Кол. 2:9.

¹⁴ 2 Кор. 5:19.

¹⁵ Пс. 29:6.

¹⁶ Ів. 1:4.

¹⁷ Ів. 3:16.

Отже, якби Він не прийшов, усі люди загинули б, і ніхто не мав би життя, крім тих, хто вірить у Нього. Цей висновок викладено у таких словах Біблії:

«Хто вірує в Сина, той має вічне життя; а хто в Сина не вірує, той життя не побачить а гнів Божий на нім перебуває»¹⁸.

«Хто вірує в Божого Сина, той свідчення має в собі. Хто не вірує Богові, той учинив Його неправдомовцем, бо не вірив у свідчення, яким Бог свідчив про Сина Свого. А це свідчення, що Бог життя вічне нам дав, а життя це у Сині Його. Хто має Сина, той має життя; хто не має Сина Божого, той не має життя»¹⁹.

«Я двері: коли через Мене хто ввійде, спасеться, і той ввійде та вийде, і пасовисько знайде. Злодій тільки на те закрадається, щоб красти й убивати та нищити. Я прийшов, щоб ви мали життя, і подостатком щоб мали»²⁰.

Ці тексти понадміру доводять **єдину мету прояву Христа в тілі – дати життя**. Тому заперечувати це, означає стверджувати що Ісус Христос не приходив на землю тілесно і без нього людина може жити у найжахливіших умовах. А це є духом антихриста.

Перекреслювати істотну частину роботи Христа – це відкинути те єдине, заради чого Він прийшов у тілі, сповнений благодаті та милості, це заперечувати те, що Він взагалі приходив на землю. Якщо люди можуть мати життя без Христа, то на Його слова: *«Та до Мене прийти ви не хочете, щоб мати життя»²¹* вони могли б відповісти: *«Нам це не потрібно, бо ми можемо мати життя, не проходячи до Тебе»*.

І це вони справді говорили. Дух антихриста, який панує у світі, якщо простежити його найпростішу форму, – **це просто заперечення залежності людини від Христа**; це твердження, що всі люди будуть мати життя, незалежно від того, вірять вони у Христа чи ні.

---

¹⁸ Ів. 3:36.

¹⁹ 1 Ів. 5:10–12.

²⁰ Ів. 10:9, 10.

²¹ Ів. 5:40.

4. Природне безсмертя

Найбільшого прояву такий дух має у сучасному спіритизмі, фундамент якого і, навіть більше, його суть та зміст розкрито у доктрині природного безсмертя людини. Дозволимо спіритуалістам визначити цю ідею їхніми словами. М. Ф. Равлін, у минулому баптистський священик, а пізніше один із провідних спіритуалістичних лекторів у Каліфорнії ХІХ століття, казав:

- *«Центральною істиною спіритизму є сила і можливість за певних умов повернення духа, спілкування з тими, хто перебував (перебуває) у матеріальній формі».*

Е. Л. Уотсон, відома «натхненна» лекторка, у виступі в Сан-Франциско, опублікованому в газеті «Golden Gate» від 6 лютого 1886 р., сказала:

- *«Спіритизм – це наука; це демонстрація певних чинників, які належать природі людини; він пояснює психічні явища, які відбувалися у минулому, та таємниці, які оточують нас як духовних істот. Він засвідчує факт продовження існування людини після смерті і дає нам розуміння щодо способу існування».*

Упродовж багатьох років постійним девізом колишнього провідного спіритуалістичного видання в Англії «Спіритичний журнал» був:

- *«Спіритизм заснували на фундаментальному чиннику спілкування з духами. Це була спроба виявити всю істину, що стосується духовної природи людини, її здібностей, відносин, обов'язків, добробуту, долі та їх застосування до життя, яке відроджується. Визнання безперервної Божественної наснаги в людині. Прагнення за допомогою ретельного, благоговійного вивчення фактів до пізнання законів і принципів, які керують окультними силами Всесвіту... Отож, ця істина є католицькою (всесвітньою) і прогресивною, що веде до справжньої релігії як до єдиного цілого з найвищою філософією».*

У статті «Спіритизм і релігія» в газеті «Golden Gate» від 9 липня 1887 року Джон Уезерлі написав:

- *«Центральна ідея сучасного спіритизму є ключовим каменем у релігійній арці, тобто це продовження існування».*

Розділ II

БІБЛІЙНЕ ВЧЕННЯ ПРО СМЕРТЬ

Центральна ідея спиритизму діаметрально протилежна Біблії, бо Писання проголошує, що не існує такого поняття, як природне продовження існування для людини, якщо вона не належить до праведників, які будуть живі, коли прийде Господь, і які будуть переселені на небо. Патріарх Йов сказав: *«А помре чоловік і зникає, а сконає людина то де ж вона є?... Як вода витікає із озера, а річка спадає та сохне, так і та людина покладеться й не встане, аж до закінчення неба не збудяться люди та не прокинуться зо сну свого...»*²². І ще: *«Чи сини його славні, того він не знає, чи в прикрому стані того він не відає...»*²³.

Також говорить Давид: *«Бож у смерті нема пам'ятання про Тебе, у шеолі ж хто буде хвалити Тебе?»*²⁴ (KJV). Або: *«Мертві не хвалять Господа, і ті, що сходять у безмовності»*²⁵.

І ще більше наочно написано: *«Не надійтесь на князів, на людського сина, бо в ньому спасіння нема: вийде дух його і він до своєї землі повертається, того дня його задуми гинуть!»*²⁶ (KJV).

Соломон пише: *«Хто знаходиться поміж живих, той має надію, бо краще собаці живому, ніж левові мертвому! Бо знають живі, що помруть, а померлі нічого не знають, і заплати немає вже їм, бо забута і пам'ять про них, і їхнє кохання, і їхня ненависть, та заздрощі їхні загинули вже, і нема вже їм частки навіки ні в чому, що під сонцем тим діється!...»*²⁷ (KJV).

²² Йов. 14:10–12.

²³ Йов. 14:21.

²⁴ Пс. 6:6.

²⁵ Пс. 115:17.

²⁶ Пс. 145:3, 4.

²⁷ Екл. 9:4–6.

Наскільки б бідною чи неосвіченою була людина, але має хоч трохи сумління і розуму, вона є найбагатшою і знає нескінченно більше, ніж мертва. Бо мертві нічого не знають – їхні думки загинули. Вони зображені як ті, що мешкають у пилюці, які сплять: *«Померлі твої оживуть, воскресне й моє мертве тіло, тому пробудіться й співайте, ви мешканці пороку, бо роса Твоя це роса зцілень, і земля викине мертвих!»*²⁸. І ще: *«І багато-хто з тих, що сплять у земному поросі, збудяться, одні на вічне життя, а одні на наруги, на вічну гидоту»*²⁹.

Всі ці заяви з Писання, а також багато інших, подібних до цих, спростовані спиритизмом, який заявляє, що людина продовжує існувати й після смерті.

Таке протиріччя безсумнівному доказу Біблії показує, що спиритизм натхненний духом антихриста; бо *«пророцтва ніколи не було з волі людської, а звіщали його святі Божі мужі, проваджені Духом Святим»*³⁰.

1. Безсмертя лише в Бозі

Наступний момент, який варто розглянути, це те, що насправді означає у твердженні спиритизму, що всі люди за природою безсмертні.

Це ніщо інше, як те, що вони рівні з Богом і незалежні від Нього. Аргументовано доведемо це, опираючись на Писання.

Христос розділяє таку властивість із Отцем: *«Бо як має Отець життя Сам у Собі, так і Синові дав життя мати в Самому Собі»*³¹.

Янголи безсмертні, тому, що Бог дав їм цю властивість. Люди можуть отримати вічне існування в дарунок від Христа, але тільки ті, хто шукає Його: *«Бо заплата за гріх смерть, а дар Божий вічне життя в Христі Ісусі, Господі*

---

²⁸ Іс. 26:19.

²⁹ Дан. 12:2.

³⁰ 2 Петр. 1:21.

³¹ Ів. 5:26.

нашим!»³². І ще: «...тим, хто витривалістю в добрім ділі шукає слави, і честі, і нетління, життя вічне»³³ (КJV).

Коли людина заявляє про один із атрибутів Бога – фактично визнає наявність їх усіх. Особливо це стосується безсмертя, бо володіння життям містить й усе інше. **Претендувати на безсмертя означає претендувати на найвищий атрибут Божества.** Найсвятіше ім'я Бога – Єгова – Той, Хто є, і коли Він хотів дати Мойсею найвищі можливі повноваження, Він сказав: «Отак скажеш Ізраїлевим синам: *Суций послав мене до вас*»³⁴.

Отже, для людини вимагати безсмертя по праву означає бути на рівні з Богом або, принаймні, стверджувати, що вона є Його частиною.

2. Бог – Творець

Великою і, власне кажучи, єдиною причиною, з якої ми повинні служити Господу всім серцем і всією силою є те, що Він створив нас і дав життя через Свою прихильність. Святі янголи на небесах сказали: «*Достойний Ти, Господи й Боже наш, прийняти славу, і честь, і силу, бо все Ти створив, і з волі Твоєї існує та створене все!*»³⁵.

Павло, доводячи афінянам, що тільки Богові потрібно поклонятися, використав лише цей аргумент: «...бо Сам дає всім і життя, і дихання, і все... Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо...»³⁶ (КJV).

Якщо було б правдою те, що ми безсмертні, тобто можемо існувати вічно і на наше теперішнє чи майбутнє життя не впливає прихильності Бога, незалежно від того, яким би був наш характер чи стан, тоді було б істинним і те, що ми не повинні бути вірними ні Богові, ні комусь іншому, а лише собі. **Твердження, що людина за своєю приро-**

³² Рим. 6:23.

³³ Рим. 2:7.

³⁴ Вих. 3:14.

³⁵ Об'явл. 4:11.

³⁶ Дії 17:25, 28.

дою є безсмертною, фактично є твердженням, що вона є вільною від Бога.

ЗАПИТАННЯ: І що ж це тоді означає?

Це означає, що для того, щоб людина вимагала для себе безсмертя, їй потрібно зробити себе богом або принаймні його частиною.

3. Бог – Законодавець та Суддя

Якби людина була безсмертною, як Бог, то, як написано вище, вона була б самостійною, не була б відданою і вірною нікому, а лише собі. У цьому випадку вона обов'язково була б законодавцем і суддею. Кожен визначатиме для себе, яким буде його образ дій, правдивість, але істиною лишиться те, що підкаже його природа.

Ці висновки очевидні і доводять найголовніше – природне безсмертя людини є фактично судженням, що люди є богами, які мають усі атрибути притаманні єдиному істинному Богові. І в цьому ми знову вбачаємо доктрину безсмертя душі, яку підносить дух антихриста, адже Христос є Богом. Все, що зневажає або Отця, або Сина, – зневажає обох.

Розкривши коротко, але переконливо, що вчення про природне безсмертя душі є суттю духа антихриста, зробимо висновки.

1. Сучасний спіритизм, основою якого є продовження існування людини, рішуче заперечує Бога і Христа.

2. Усі вчення, що ґрунтуються на природному безсмерті завжди були противні Богові.

3. Теорія про те, що людина у своїй сутності є безсмертною, неодмінно веде до аморальності і є причиною всіх лих, які будь-коли вражали цю землю.

Спершу процитуємо висловлювання провідних спіритуалістичних авторів:

• *«Спіритуалісти відкидають жахливу доктрину обрання, як вчать деякі гілки церков; оскільки вони вірять у відсутність сатанинської особистості і не бачать жодного змісту у вічному неклі в ортодоксальному сенсі, їх, природно, будуть уважати тими, що*

перебувають поза спокутою, якими вони і є, віртуально, але не в дійсності; бо вони розуміють, що якщо вони коли-небудь досягнуть щастя в цьому чи наступному житті, то це має статися завдяки їхнім зусиллям у відповідь на прагнення їхніх душ. Коли людина дізнається, що у всесвіті лише сатаню породжені злі схильності, апетити та невігластво, а у всьому Божому великому плані творіння ніхто, крім неї самої, не може відповісти за свої несправедливості, то прийшов час зупинитися і подумати про те, щоб почати "шукати кращого шляху" і перестати творити зло³⁷.

У цьому уривку редактор покликається на «великий Божий план творіння», проте він доводить абсолютну незалежність людини від Бога, перетворюючи її, а не Бога, на суддю добра та зла. І знову, ми знаходимо наступну редакційну заяву:

- **«Духи також навчають нас, що немає відкуплення чи відпущення гріха, окрім як через зростання; що як ми сіємо, так ми маємо і пожати. Вони не знайшли Бога і ніколи не знайдуть, окрім як у своїх душах»**³⁸.

Ще більш прямолінійною є заява кореспондента газети «Golden Gate»:

- **«Коли мені відкрилася істина, що "Бог є життя, любов, істина, розум, субстанція, всюдисущий, всемогутній, і всезнаючий, і немає в ньому ніякого зла", я звеличив себе як частину цього Бога»**³⁹.

Спіритуалістична газета «Light in the West», яку публікували у Сент-Луїсі (США), містила таке:

- **«Людина – це частина Бога, іскра, відкинута від Великого Духа»**⁴⁰.

---

³⁷ «Golden Gate», 27 листопада 1886 р.

³⁸ «Golden Gate», 2 липня 1887 р.

³⁹ «Golden Gate», 10 вересня 1887 р.

⁴⁰ «Golden Gate», 14 серпня 1886 р.

Дж. Колвілла вважають одним із найбільших спіритуалістичних лекторів. Він читав лекції під «натхненням» і користувався такою ж високою повагою у спіритуалістів, як Христос у християн. В одній із лекцій, прочитаної в Окленді, штат Каліфорнія, 19 червня 1886 року, він використав таке формулювання у відповідь на запитання: «Що таке рай і пекло та де вони знаходяться?»

• *«Розум людини є початковим творцем як раю так і пекла, які може усвідомити ваш індивідуальний розум чи дух незалежно від того, якими є ваші теологічні передумови, віровчення, яке ви сповідуєте, або доктрини, які ви підтримуєте; і доки ви не примиритеся зі совістю, ви знатимете лише пекло, а коли ви зробите це – пізнаєте небеса. Не може бути раю, доки не буде досконалого примирення між імпульсами вищої душі людини та її зовнішнім життям; не може бути раю доти, доки ваше індивідуальне життя не спрямовуватиметься зсередини вас Божественним, яке завжди вказує вам дорогу і є досконалим шляхом»⁴¹.*

У лекції, яку прочитав «натхнений» лектор Дж. Морс на зборах спіритуалістів в Окленді, було: «Я не знаю, що це таке, істина – це голос Бога, який говорить через людську душу»⁴².

Тепер, читаючи суть усіх цих міркувань, ми бачимо, що вона полягає в тому, що людина є богом і сама собі закон. Згадайте заяву журналу «Спіритизм», коли він «визнає безперервне божественне натхнення в людині»; висловлювання редактора «Golden Gate», що людина не може знайти Бога інакше, як у власній душі; і висловлювання Колвілла, що людина знаходиться на небесах тільки тоді, коли вона «примиряється зі совістю» і «керується Божественним зсередини»; й останнє, що «істина є голосом Бога, який говорить через людську душу». Який висновок можна зробити? Спіритизм навчає людину дотримуватися імпульсів

⁴¹ «Golden Gate», 3 вересня 1887 р.

⁴² «Golden Gate», червень 1887 р.

своєї природи і, до чого воно б не призвело, вона не несе відповідальності за свої дії ні перед ким, окрім себе.

Щоб показати обґрунтованість цього висновку наведемо ще кілька цитат. У спіритуалістичній газеті «Люцифер» у статті «Шлюб та вільне кохання» ми знаходимо наступне:

• «Я визнаю присутність сили, яку ми називаємо Природою, і все, що схвалює природа, я підтримую, але все, що природа карає, я намагаюся уникати. Такі нагороди та покарання вимірюються збільшенням або зменшенням особистого щастя. Для мене не має значення, схвалюють чи засуджують моралісти та реформатори вільне кохання або шлюб; єдине питання, яке стоїть переді мною, – це з'ясувати, чи природа винагороджує одне більше, ніж інше»⁴³.

Дж. Холл у своїй лекції, яку опублікували в газеті «Прапор світла», сказав:

• «Я вірю, що людина не підкоряється жодному закону, якщо він не прописаний у її природі, незалежно від того, ким він даний. Вона має бути судима за її вчинками, а також повинна встояти чи впасти. Щоправда, людина має дати звіт Богові за всі свої вчинки, але як? Виключно даючи звіт власній природі, тобто собі»⁴⁴.

Тепер, щоб знати, до яких наслідків призведе те, що людина є єдиним суддею своїх дій і її природні схильності, які необхідно виконувати – це лише голос Бога, нам треба з'ясувати, що таке природа людини.

Христос, Який «знав усіх»⁴⁵ і «потреби не мав, щоб хто свідчив Йому про людину, бо знав Сам, що в людині було»⁴⁶, говорив якими є люди:

«Бо зсередини, із людського серця виходять лихі думки, розпуста, крадіж, душогубства, перелюби, здирства, лукавства, підступ, безстидства, завидюще око, богозневага,

⁴³ «Golden Gate», 15 червня 1887 р.

⁴⁴ «Golden Gate», 6 лютого 1864 р.

⁴⁵ Ів. 2:24.

⁴⁶ Ів. 2:25.

гордоці, безум. Усе зле це виходить зсередини, і людину опоганює!»⁴⁷ (КJV).

Соломон пише у приповідях про серце: «з нього виходять проблеми життя»⁴⁸ (КJV) (слово פְּרִצָּה tôwtsâ'ah, має одне із значень – «проблеми», а не просто джерело життя) (англ. Issues – питання, проблеми).

Тому Ісус, згадуючи «усе зле це», що виходить «зсередини, із людського серця», мав на увазі, що людям природньо проявляти саме такі риси у своєму житті. Апостол Павло підтвердив те саме: «Як написано: Нема праведного ані одного; нема, хто розумів би; немає, хто Бога шукав би, усі повідступали, разом стали непотрібні, нема добродіянця, нема ні одного! Гріб відкритий їхнє горло, язиком своїм кажуть неправду, отрута зміїна на їхніх губах, уста їхні повні прокляття й гиркоти! Швидкі їхні ноги, щоб кров проливати, руїна та злидні на їхніх дорогах, а дороги миру вони не пізнали! Нема страху Божого перед очима їхніми...»⁴⁹.

Це свідчення Писання про всіх людей, бо Павло просто цитував інших натхненних пророків. Ще одного вірша з Біблії буде достатньо, щоб завершити розуміння людської природи, не оновленої Духом Божим, який, як сказано, знаходиться у плоті. Отже перераховані такі «пристрасті гріховні»⁵⁰: «перелюб, нечистість, розпуста, ідолослужіння, чари, ворожнечі, сварка, заздрість, гнів, суперечки, незгоди, ересі, завидки, п'янство, гулянки й подібне до цього»⁵¹ (КJV).

Це образ натуральних поривів людського серця, опис того, що роблять ті, хто, не стримуючи себе, керується велінням своєї природи. Йдеться не про одну людину чи певну групу людей, а про людство в цілому. І король на троні, і жебрак у халупі, і вчений у науці, і неосвічений селянин, і благочестивий доктор богослов'я, і блюзнірський хуліган – усі вони мають спільне людське єство.

Природні пориви серця насправді однакові. А благочестиве походження часто дає одному менше зла, з яким

⁴⁷ Мк. 7:21–23.

⁴⁸ Прип. 4:23.

⁴⁹ Рим. 3:10–18.

⁵⁰ Рим. 7:5.

⁵¹ Гал. 5:19–21.

доводиться боротися, що не спростовує загальних тверджень. Це просто один із обмежувачів, передбачених Богом, який діє до народження людини, але не після.

Правильним є й те, що всі, хто вірять, що вони самі собі судді, не виявляють у житті всіх пороків, перелічених вище; але це лише тому, що на них накладено певні обмеження. Та коли вони опиняться в тій країні, обставинах і умовах, де владу Бога повністю ігнорують й існує віра у наслідування своїх спонукань, вони доведуть істинність слів Біблії у всій повноті.

Тепер простежимо наші аргументи у зворотному порядку.

1. Схильність людського серця – це зло і лише зло.

2. Спіритизм навчає людину виконувати веління свого ества і бути єдиним суддею власних дій.

3. Вчення спіритизму є необхідним наслідком теорії про те, що існує *«безперервне Божественне натхнення в людини»* і вона є Богом або Його частиною.

4. Ідея, що людина є частиною Бога, обов'язково йде поруч з ідеєю про безсмертну, неруйнівну природу.

У підсумку маємо: справжня тенденція теорії про те, що людина у своїй сутності є безсмертною, спрямована на нестримну ваду. Коли спіритуалісти вчать, що весь бог, якого люди можуть знайти, знаходиться в їхній природі, **вони щиро обожнюють провини і злочини.**

Але спіритизм – це просто доктрина про безупинне існування людини (без будь-якої перерви), яку називають смертю. Тому повторимося, що ідея безсмертя людини за своєю природою веде лише до аморальності. **Якщо ті, хто вірять у цю науку, люблять істину та правду, ведуть моральне й праведне життя, – це лише тому, що вони ще не наслідували її до повних, остаточних результатів.** Дай Боже, щоб такі люди змогли вибратися з пастки диявола, поки не стало надто пізно.

Розділ III ПРИЧИНА ГРІХА

Продовжимо демонструвати вчення про природне безсмертя душі, яке від початку супроводжувалося гріхом, а також є причиною будь-якого гріха, що коли-небудь проклинав цю землю.

Помістивши наших перших батьків до Едему, Бог створив усе досконалим і чистим. Адам із Євою були безгрішні. Вони мали повну свободу насолоджуватися плодами будь-якого дерева, приємного на вигляд і придатного для харчування, за винятком одного, що було посеред саду і стало випробуванням їхньої вірності Богу. У цей сад насолоди прийшов спокусник.

Змій, *«що диявол він і сатана»*⁵², *«був хитріший над усю польову звірину, яку Господь Бог учинив. І сказав він до жінки: Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю?»*⁵³ (KJV).

У цьому запитанні ми знаходимо приховану інсинуацію проти справедливості Бога. Ідея полягала у наступному: *«Чи правду сказав Бог: не їсти від усякого дерева в саду? Невже Бог настільки свавільний, щоб у такий спосіб обмежити чиєсь щастя?»* Тобто була спроба змусити Єву відчувати обмеження, а саме – її позбавили плоду з цього дерева і оминули належною увагою, яка личить такому благородному створінню. Вона відповіла: *«З плодів дерева раю ми можемо їсти, але з плодів дерева, що в середині раю, Бог сказав: Не їжте із нього, і не доторкайтесь до нього, щоб вам не померти»*⁵⁴ (KJV).

На що сатана сказав: *«Умерти не вмрете! Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, і станете ви, немов Боги, знаючи добро й зло»*⁵⁵ (KJV).

⁵² Об'явл. 20:2.

⁵³ Бут. 3:1.

⁵⁴ Бут. 3:2, 3.

⁵⁵ Бут. 3:4, 5.

Для прихильників природного безсмертя душі дуже сумно, що перша заява про це була зроблена батьком брехні – антихристом. Ми вже показали з Писання, що вчення про безсмертя людини без Христа, – це його дух.

Якщо дослідити слова сатани, то можна виявити їх ідентичність зі вченням

сучасного спіритизму, а також те, що першу в історії лекцію спіритуалістів прочитав диявол в Едемському саду, слухачем якої була лише Єва.

Коли сатана підтвердив, що Адам і Єва у своїй сутності безсмертні, сказавши: *«Умерти не вмрете!»*, – він додав: *«Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, і станете ви, немов Боги, знаючи добро й зло»*. Перші його слова були такою ж брехнею, як і інші, а друге – стало супутником і необхідним наслідком першого. Наша загальноприйнята версія перекладу не передає всієї сили оригіналу. Ми не знаємо, чому перекладачі переклали його саме: *«і станете ви, немов Боги»*, бо єврейською мовою звучить так: *«Ви будете, як Бог, знаючи добро і зло»*.

Це проливає нове світло на цю тему, показує, що сатана визнав той факт, що безсмертя є атрибутом Божества, і що його володар обов'язково має бути власним суддею в питаннях що правильно, а що ні. Саме цією брехнею сатана обдурив Єву і спонукав її згрішити. Зверніть увагу, що твердження про безсмертя і здатність засуджувати в собі добро і зло є спритним обманом. Також ми маємо розуміти, що саме це твердження про природне безсмертя людини зі втратою Едему принесло смерть у світ і все наше горе.

Отже, ми довели, що вчення про природне безсмертя людини є причиною всього нечестя, яке колись проклінало нашу землю.

Та ми можемо повернутися ще далі назад, до того часу, коли гріх уперше увійшов у всесвіт, і виявимо, що причиною гріха була гордість і домагання атрибутів, які належали тільки Богові. У книзі пророка Ісаї читаємо опис падіння сатани: *«Як спав ти з небес, о сину зірниці досвітньої, ясна зоре, ти розбився об землю, погромнику людей! Ти ж сказав був у серці своєму: Зійду я на небо, повище зір*

Божих поставлю престола свого, і сяду я на горі збору богів, на кінцях північних, підіймуся понад гори хмар, уподібнюсь Всевишньому»⁵⁶ (КJV).

Тут відкритим текстом йдеться про його гріх: він прагнув бути рівним Богові й жадав становища, яке належало лише Божественному Слову, Сину Божому; **і тут дух антихриста зародився у ньому.**

Звернемося тепер до пророка Єзекіїла і прочитаємо опис колишнього становища сатани на небесах та причини його падіння. Сатана тут постає із титулом «цар Тирський»⁵⁷. Він названий так тому, що він: «...бог цього віку»⁵⁸, і той, хто насправді тримає кермо влади в усіх безбожних урядах, таких як Тирське царство. Людину, яка обіймала посаду царя Тира, у пророцтві названо: «...князем Тирським»⁵⁹, тому що він був другорядним відносно сатани, який керував ним. Більше того, безперечно, що у віршах Єз. 28:13–15 не може йтися ні про кого іншого, крім того, хто був на небі. Тепер прочитаємо опис: «*І було мені слово Господнє таке: Сину людський, здійми жалобну пісню на тирського царя, та й скажеш йому: Так говорить Господь Бог: Ти печать досконалості, повен мудрості, і корона краси. Ти пробував ув Едені, садку Божому: усякий дорогий камінь на одежі твоїй: карнеоль, топаз і яспіс, хризоліт, согам, і онікс, сапфір, рубін і смарагд, і золото; знаряддя бубнів твоїх та сопілок твоїх були в тебе що дня, коли був ти створений, були вони наготовлені. Ти помазаний Херувим хоронитель, і Я дав тебе на святу гору Божу, ти ходив посеред огнистого каміння. Ти був бездоганний у своїх дорогах від дня твого створення, аж поки не знайшлася на тобі несправедливість. Через велику торгівлю твою твоє нутро переповнилось насиллям, і ти прогрішив. Тому Я зневажив тебе, щоб не був ти на Божій горі, і погубив тебе, хоронителю Херувиме, з середини огнистого каміння. Стало високим твоє серце через красу твою, ти занапастив свою мудрість через*

⁵⁶ Іс. 14:12–14.

⁵⁷ Єз. 28:12.

⁵⁸ 2 Кор. 4:4.

⁵⁹ Єз. 28:2.

свою красу. Кинув Я тебе на землю, дав тебе перед царями, щоб дивились на тебе. Многототою провин своїх, через кривду торгівлі своєї зневажив ти святині свої. І вивів Я огонь з твоєї середини, і він пожер тебе, і Я зробив тебе попелом на землі на очах усіх, хто бачить тебе. Усі, хто знає тебе серед народів, остовпінють над тобою; ти пострахом станеш, і не буде тебе аж навіки!...»⁶⁰.

Отже, ми дізнаємося, що гордість і надмірна повага до себе призвели до забуття того факту, що ніхто не може мати нічого, окрім як від Бога. Бажання бути рівним Богові стало наслідком падіння сатани.

Причиною падіння була та ж матерія, через яку впали ми; **і це ідентичний принцип**, завдяки якому сатана віковичив гріх у світі до сьогодення.

З моменту непослуху наших перших батьків кожна велика система помилок була заснована на цій першій великій брехні, сказаній сатаною. Гріх, помилка – це просто відхід від Бога, нездатність чи відмова визнати Його верховну владу.

Коли люди не визнають претензій Бога, вони узурпують місце, яке Він повинен займати. Тобто **тією мірою, якою вони нехтують Богом, вони йдуть своїми шляхами**, а, отже, роблять себе богами і поклоняються собі.

Як ми вже побачили, твердження, що людина є безсмертною, також є і твердженням, що вона є богом. Ці дві речі йдуть поруч. Доктрина природного безсмертя є грубою помилкою і веде до скоєння гріхів, які притаманні людині. Це перша причина гріха.

Якби існували люди, які не мали б жодної віри щодо природи людини та її майбутнього стану, але які б слідували своїм схильностям, **вони незабаром розвинули б ідею про те, що вони є безсмертними**. І це сталося б тому, що гордість, яка завжди присутня в серці людини, призвела б її до думки, що у всесвіті не може бути істоти більше, ніж вона. Як влучно висловився Гібон:

• «Треба визнати, що у піднесеному дослідженні [щодо природи людини] їхнім розумом часто керувала уява, а її

---

⁶⁰ Єз. 28:11–19.

спонукало марносластво. Коли вони із самовдоволенням розглядали масштаби своїх розумових здібностей, вправляли різні здатності пам'яті, уяви та судження в найглибших міркуваннях або в найважливіших працях, коли роздумували про бажання слави, яка переносила їх у майбутні віки, далеко за межі смерті та могили, вони не бажали порівнювати і змішувати себе з польовими звірами або припускати, що **істота, чії переваги викликали у них найщиріше захоплення**, може бути обмежена землею і кількома роками (тимчасовим земним життям)»⁶¹.

---

⁶¹ Gibbon, Decline and Fall of the Roman Empire. Chapter 1.

Розділ IV

ДЖЕРЕЛО ІДОЛОПОКЛОНСТВА

Під час дослідження язичницького світу, ми зможемо виявити, що омана, через яку згрішила Єва, не що інше, як результат огидного ідолопоклонства, в який поринув світ. Гординя, піднесення себе до місця Божества, призвело до деградації, бо: *«Гордість передує погібелі...»*⁶² (KJV) І ще: *«Де з'явиться гордість – там і безбожність»*⁶³ (KJV).

Павло також авторитетно стверджує, що коли людина: *«...підноситься гордістю»*, вона перебуває в небезпеці впастися в гріх: *«...той же осуд, що й диявол»*⁶⁴ (KJV).

Хоча язичництво існувало багато століть до Платона, ми можемо взяти за зразок язичництво за часів його життя як приклад поколінь усіх язичників, оскільки саме він вперше систематизував так звану філософію язичників.

Багатьом відомо, що одним із кардинальних пунктів філософії Платона **була теорія безсмертя душі**; але, можливо, мало хто розуміє, що вона виникла безпосередньо з ідеї, що душа людини є найвищою субстанцією, частиною Бога.

Наведемо таку цитату щодо його вчення:

- *«Немає доктрини, на якій Платон наполягав би частіше чи настільки наполегливо, ніж ця, – що душа не тільки перевершує тіло, а й передує йому в часі, і не лише в тому вигляді, в якому вона є в бутті Бога, а й у кожному порядку існування. Спочатку була душа світу, а потім її помістили в матеріальне тіло. Душі, що одухотворюють Сонце, Місяць та зірки, існували до тіл, які вони населяли. Передіснування людських душ є одним із*

⁶² Припов. 16:18.

⁶³ Припов. 11:2.

⁶⁴ 1 Тим. 3:6.

аргументів, на який він опирається, щоб довести їх безсмертя»⁶⁵.

Отже, язичницька філософія – це обожнювання людини. Людський розум зробили «володарем самого себе та всього навколишнього світу», частиною Бога і, як наслідок, відповідальним лише перед собою.

ЗАПИТАННЯ: Яким же був результат цього самозвеличення?

Апостол Павло дає відповідь. Говорячи про язичників, він свідчить, що вони були без виправдання: *«Адже пізнавши Бога, вони не прославили Його як Бога, не подякували Йому. Але їхні думки стали нікчемними, а нерозумні їхні серця – оповиті темрявою. Називаючи себе мудрими, вони стали нерозумними, і славу нетлінного Бога вони замінили подобою тлінної людини, птахів, чотириногих і плазунів. Покинуті Богом. Тому Бог через пожадання їхніх сердець віддав їх нечистоті, щоб вони самі між собою безчестили свої тіла. Вони замінили Божу істину на неправду, поклонялися і служили творінню більше, ніж Творцеві, Який є благословенний навіки! Амінь»⁶⁶.*

«Називаючи себе мудрими, вони стали нерозумними». Гордість, яка стала причиною падіння сатани, лежала в основі їх деградації. Звичайно, вони мали знання і досягли великого прогресу в мистецтві та пов'язували це з вродженою перевагою, яку шукали всередині себе і, врешті, почали поклонятися собі, тому що у своїй зарозумілості не могли уявити нічого іншого у всесвіті, гідного поклоніння, окрім себе.

У такий спосіб, те, що вони знали, сприяло їхній дурості, оскільки відірвали себе від єдиного джерела мудрості. Світло, яке було в них, перетворилося на глибоку темряву.

Тепер прочитаємо, який був наслідок твердження, що язичники мали атрибути Божества: *«Оскільки вони вважали за непотрібне пізнати Бога, то видав їх Бог їхньому перекрученому розумові, щоби чинили те, чого не личить».*

⁶⁵ Prof. W. S. Tyler, of Amherst College, in Schaff-Herzog Cyclopedica.

⁶⁶ Рим. 1:21–25.

Вони сповнені всякої неправди, лукавства, зажерливості, злоби; повні заздрості, вбивства, суперечок, підступу, поганих звичок, пліткарства; вони наклепники, богоненавистники, напасники, зухвалі, горді, хвалькуваті, винахідники зла, непокірні батькам, нерозумні, зрадливі, безсердечні, [непримирненні], немилосердні. Вони, знаючи про суд Божий, що ті, хто таке коїть, варті смерті, не тільки продовжують це робити, але й схвалюють інших, які таке чинять»⁶⁷.

Цитати з історії можуть бути наведені в будь-якому обсязі, щоб показати, що 1-ий розділ Послання до римлян точно описує моральний стан стародавнього язичницького світу.

Наше завдання виявити, що дух антихриста діє однаково в усіх епохах світу. Це почалося відколи людина піднялася до рівності з Божеством, закріплюючи за собою властиве йому безсмертя, що спричинило моральну деградацію стародавніх язичників й триває до сьогодні.

Коли люди настільки роздулися від гонору, що уявили себе богами, вони відокремили себе від Господа. Огидні дії, в які вони впали, були просто проявом їхньої людської природи, яка стала об'єктом поклоніння.

Та є лише дві великі протиборчі сили – Христос і антихрист. Коли люди не бажають виявляти вірність Одному, вони неминуче стають під прапори іншого. Тому, возвеличуючи себе, язичники насправді поклонялися дияволу. Інакше й не могло бути. У гармонії з цим висновком перебувають слова Павла: «... але те, що жертвують [язичники], – демонам жертвують, а не Богові. Я ж не хочу, щоб ви були спільниками демонів»⁶⁸ (КJV).

Псалмоспівець, описуючи відступництво ізраїльтян, каже, що вони «змішалися з народами і перейняли їхні вчинки. І служили їхнім ідолам, які стали для них спокусою. Своїх синів і своїх дочок вони принесли в жертву демонам»⁶⁹.

З книг Левит і Повторення Закону ми також дізнаємося, що юдеї, які залишили Господа, стали практикувати язичницьке поклоніння і приносили жертви дияволу:

⁶⁷ Рим. 1:28–32.

⁶⁸ 1 Кор. 10:20.

⁶⁹ Пс. 105:35–37.

«І хай вони більше не приносять своїх жертв марним ідолам, йдучи слідом за якими, вони чинять розпусту. Це буде вам вічним законом для ваших поколінь»⁷⁰ (КJV). А також: «Поїв Яків і наситився, й улюбленець забрикав. Він розжирів, потовстів, погладшав... – і покинув Бога, Який його створив, відступив від Бога, свого Спасителя. Вони роздратували Мене чужими богами, їхніми гідотами завдали Мені гіркоти. Приносили жертви бісам, а не Богові, – богам, яких не знали; нові, недавні боги з'явилися у них, яких не відали їхні батьки»⁷¹.

Язичництво скрізь і в усі часи є формою поклоніння дияволу. Стародавні язичники, як і сучасні спіритуалісти, радилися зі «знайомими» духами. Читаємо: «Коли ти ввійдеш у землю, яку Господь, твій Бог, дає тобі, не вчись чинити гідоти, які чинять ті народи. Хай серед тебе не буде знайдено такого, хто очищає свого сина чи свою дочку вогнем, хто ворожить ворожіння, хто чарує, хто віщує, чаклуна, хто закликає заклинання, черевомовця, хто гадає, хто викликає мертвих. Адже кожний, хто чинить ці речі, огидний для Господа, твого Бога. Через ці гідоти Господь, твій Бог, вигубить їх перед твоїм обличчям»⁷².

Найвідоміші місця, де колись радилися з такими «знайомими», були оракули Аполлона у Додоні, Дельфах та Трофонії у Греції. Жерців та жриць, які передавали послання цих оракулів людям, у наші дні називають медіумами, ясновидцями тощо. Відомо, що у філософа Сократа був знайомий дух, демон, без поради якого він не міг обійтися і нічого не зробив би.

У книзі «Євангеліє у всіх країнах»⁷³ ми читаємо наступну витримку про релігію мешканців Яви:

- «Корінні яванці – магометани, як й усі інші. За старих часів вони були буддистами та брамінами, які поклонялися своїм пращурам і, схоже, зібрали щось із кожної системи релігії, з якою вступали в контакт.

⁷⁰ Лев. 17:7.

⁷¹ Повтор. 32:15–17.

⁷² Повтор. 18:9–12.

⁷³ Вересень, 1887 р.

Число духів, яким вони поклонялися, майже безмежне. В більшості місць є дух-покровитель, якому надають здатність упливати на хорошу або погану долю села».

Щодо релігії жителів Цейлону, читаємо у цьому ж джерелі:

• *«Будда має багато послідовників серед них. Але якими б не були м'які й моральні його доктрини, вони не змогли **“зупинити людину в її палкому прагненні до пристрасті”**, і маса з його вдаваних наступників мають тверду байдужість до релігії будь-якої форми. Та все ж, як не дивно, під холодом ховаються забобонні вогнища, полум'я яких височить над крижаними вершинами буддійської філософії і викликають глибоке хвилювання у свідомості людини... **Тому досі збережене поклоніння демонам – їхня початкова форма релігії.** Жерців диявола викликають під час кожної домашньої події чи коли сталося лихо і проводять їх дикунські обряди. Сподіваються на допомогу диявола-танцюриста під час хвороби, коли перед пацієнтом, уособлюючи демона, який його мучить, проводять ніч у виконанні диявольських прав, а вранці виганяють його і йдуть із багатими дарунками, молячись про збереження життя страждальцю. Буддійські священики потурають цьому поклонінню і навіть практикують його, тому що не можуть його приборкати».*

Як відомо китайці також прославляють прабатьків, а їхні боги, як і боги язичників Греції та Риму, є лише мертвими чоловіками та жінками, яких обожнюють і, так намагаються увіковічнити їхню славу. Той, хто бував у китайському храмі, бачив серед зображень передбачуваних стародавніх героїв і мудреців, «хорошого диявола» і, можливо, «поганого диявола», чиєї прихильності потрібно досягти або чий гнів треба умилювати. Навряд чи можна пройти вулицею в китайському селі, не помітивши палаючих папірців, за допомогою яких відганяють злих духів.

Під час спостереження за язичницькими народами можна побачити, що Писання є істинним у своїх твердженнях про те, що вони приносять жертви дияволу.

Розділ V

ЧУДЕСА

Перейдемо до нашого часу і так званих християнських країн. У Другому посланні до Тимофія апостол Павло описує стан людей, які сповідують релігію в дні, що безпосередньо передували приходу Христа. Він сказав: *«Знай же ти це, що останніми днями настануть тяжкі часи. Будуть бо люди тоді самолюбні, грошолобні, зарозумілі, горді, богозневажники, батькам неслухняні, невдячні, непобожні, нелюбовні, запеклі, осудливі, нестримливі, жорстокі, ненависники добра, зрадники, нахабні, бундючні, що більше люблять розкоші, аніж люблять Бога, вони мають вигляд благочестя, але сили його зріклися. Відвертайся від таких! До них бо належать і ті, хто пролазить до хат та зводить жінок, гріхами обтяжених, ведених усякими пожадливістями, що вони завжди вчяться, та ніколи не можуть прийти до пізнання правди»⁷⁴.*

Порівнявши цей список із переліком гріхів, що наведено в Рим. 1:20–32, які були характерні для давніх язичників, зі списком «справ плоті» з Гал. 5:19–21, ми побачимо, що всі гріхи однакові – вони є результатом одного й того ж духа.

Нам доведеться ще раз переглянути цей текст, коли ми наблизимося до того, щоб показати небезпеку, яка загрожує церквам нині, але спочатку знайдемо причину такого стану речей – це спіритизм, однаковий як у наші, так і в давні часи.

Читаємо далі про нечестивих в останні дні, які мають вигляд благочестя, але сили його не визнають: *«Як Янній та Ямврій протиставилися були Мойсеєві, так і ці протиставляються правді, люди зіпсутого розуму, неуки щодо віри»⁷⁵.*

⁷⁴ 2 Тим. 3:1–7.

⁷⁵ 2 Тим. 3:8.

Єдині, крім фараона, про кого ми маємо хоч якийсь свідчення, що вони чинили опір Мойсею, були чарівники, яких фараон покликав на допомогу. Янній та Ямврій – це імена магів, які використовували свої чари, щоб підтримати свого суверена у повстанні проти Бога.

Коли Мойсей творив чудеса, щоб довести своє Божественне доручення, маги і чаклуни робили те ж до певного моменту. Їхні жезли перетворювалися на змії (Вих. 7:10, 12), вони перетворювали воду на кров (Вих. 7:19–22) і навели жаб на землю Єгипетську (Вих. 8:5–7), але коли сталося нашествя вошів, вони не могли зробити того ж своїми чарами і були змушені сказати: *«Це перст Божий»*⁷⁶.

За допомогою бісів, яким поклонялися єгиптяни, маги робили чудеса, що призвело до непоступливості серця фараона проти істини, але їм не було дозволено просунути-ся досить далеко, перш ніж їхня дурість стала очевидною.

ЗАПИТАННЯ: Чому маги могли своїми чарами викликати лиха, але не могли зробити так, щоб ці лиха припинилися?

Це відповідає характеру господаря, якому служили маги. Сатана – руйнівник, будувати і творити добро не його справа. Єгипетські маги робили те ж, що й діється у сучасному спиритизмі, який супроводжений чудесами. Це має визнати кожен, хто захотів ретельно дослідити цю справу.

Також правда і те, що з цим пов'язано багато шахрайств. Немало людей, що не здатні викликати злих духів своєю волею, прагнучі популярності, досягають поганої слави реальних медіумів, підробляючи справжні прояви. Проте існують спиритичні виявлення, які є роботою спритних виконавців.

Було чимало випадків демонстрації присутності нелюдської сили. З багатьох явищ спиритизму достатньо буде згадати про лист на грифельній дошці. Феномен написання на грифельній дошці було виявлено в умовах, які абсолютно унеможливлювали будь-яке людське втручання. Одного разу в місті Сан-Франциско (XIX століття) скріпили разом дві ідеально чисті грифельні дошки, між якими підвісили

---

⁷⁶ Вих. 8:15.

олівець. Все відбувалося у присутності великого скупчення народу. При цьому жодна людина не знаходилася в межах досяжності грифельних дошок, але дряпання олівця було чітко чути. За кілька хвилин дошки були списані розбірливим почерком.

Іншим разом, коли скріпили разом дві грифельні дошки, а потім розчепили, на поверхні однієї з них виявили повідомлення дванадцятьма різними мовами, а саме: англійською, німецькою, французькою, іспанською, італійською, єгипетською та іншими, навіть одне з них було написане староазіатським, або асирійським клинописом.

Спиритичний сеанс проводили при денному освітленні. Від його початку грифелі були чистими і за ними постійно спостерігали. Навіть більше, медіум, під впливом якого було отримано напис, а також інші присутні, не знали жодної мови, крім англійської. Тому абсолютно точно ніхто не міг створити ніякого напису.

ЗАПИТАННЯ: Хто ж це зробив?

Спиритуалісти кажуть, що ці написи зробили духи людей, які колись жили на цій землі, а, отже, це є доказом того, що смерть не припиняє свідомого існування. Та розум і одкровення з Біблії проти такого пояснення. З неї ми дізналися, що *«померлі нічого не знають»*⁷⁷, і що тільки-но їхнє *«вийде дух його... того дня його задуми гинуть»*⁷⁸ (КJV).

Ми знаємо, що *«немає в шеолі, куди ти йдеш, ні роботи, ні роздуму, ані знання, ані мудрості!»*⁷⁹ (КJV).

Але також розуміємо, що є духовні істоти, природа яких повністю відрізняється від природи людей. Ці істоти були створені до людини, і деякі з них, згрішивши, були скинуті з небес (2 Петр 2:4; Юд. 6). З тих пір вони разом зі своїм ватажком, сатаною, воюють проти істини. Це ті істоти, яких ми наділяємо здатністю проявляти явища спіритизму: чи то лист на грифельній дошці, чи матеріалізація, чи щось інше.

Спиритуалісти можуть запитати: *«Звідки ви знаєте, що ці духи злі? А якщо й так, то звідки вам відомо, що істоти,*

---

⁷⁷ Еккл. 9:5.

⁷⁸ Пс. 145:4.

⁷⁹ Еккл. 9:10.

які з'являлися перед пророками й апостолам, не були злими духами?»

Відповідь на це запитання проста: ми дізнаємося, що це за духи, випробувавши їх. Апостол Іван каже: «Улюблені, не кожному духові вірте, але випробуйте духів, чи від Бога вони»⁸⁰.

І у випробуванні цих духів ми дотримуємося цих вказівок: «А коли вам скажуть: Запитуйте духів померлих та чародіїв, що цвірінькають та муркають, то відповісте: Чи ж народ не звертається до свого Бога? За живих питатися мертвих? До Закону й свідoctва! Як вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!»⁸¹.

Випробувані цим правилом духи, в яких є прояви сучасного спіритизму, подібні до тих, які творили чудеса за часів стародавнього язичництва і є духами диявола.

Та давайте дозволимо духам та спіритуалістам говорити за себе. Ми вже показали подібність між сучасним спіритизмом і давнім язичництвом, наведемо таку цитату, з якої випливає, що самі спіритуалісти визнають, що язичництво та спіритизм – одне й те ж:

- «Вирази Дельфійських оракулів були не більше і не менш ніж висловлюванням духів чутливими вустами (телепатами)»⁸².

У тому ж виданні⁸³ є промова Конфуція, мудрими афоризмами якого сьогодні захоплюється світ:

- «Як і більшість його співвітчизників, він вірив у спілкування з духом, і ми бачимо, що всі східні люди є швидше спіритуалістами, аніж ідопоклонниками; їх зображення – це лише символи, як статуї у католицьких церквах».

Ми вже з'ясували, що все язичництво – це поклоніння дияволу, тому немає необхідності цікавитися походженням спіритизму, оскільки він ідентичний язичництву.

⁸⁰ 1 Ів. 4:1.

⁸¹ Іс. 8:19, 20.

⁸² «Golden Gate», 22 січня 1887 р.

⁸³ «Golden Gate», 17 вересня 1887 р.

Розділ VI ДУХИ ДИЯВОЛА

Ми знаємо, що духи, які відповідальні за явища сучасного спіритизму, заперечують Біблію і є злими. Це не ті істоти, які були патріархами, пророками і апостолами у давнину.

М. Ф. Равлін упродовж багатьох років був баптистським священиком, але потім став затятим лектором спіритуалізму. У газеті «Golden Gate» (США) 18 грудня 1886 року він розповів про те, як і чому він став спіритуалістом. Серед іншого, він повідомив про послання, яке нібито прийшло від його батька:

- *«Послання мого батька містило виклад моєї історії за останні тридцять років, і завершувалося найрішучішим схваленням моєї недавньої проповіді щодо духовного тлумачення Писання. Він високо оцінив мої опубліковані дискурси (міркування), які баптистська деномінація відкинула як брехню».*

Далі у статті він сказав:

- *«Близько півсотні старих баптистських проповідників, з якими я був пов'язаний у минулому, прийшли до нас додому і пояснили, у чому їхні колишні проповіді були помилковими. Вся система біблійного тлумачення далека від істини, і це виявить кожен, коли увійде до духовного світу».*

Духи заперечують Бога. Прочитаємо наступний уривок зі статті у журналі «Нова думка»:

- *«Нещодавно один спіритуаліст, який поклоняється Богу, сказав мені, що вони вважають, що "в глибині душі я вірю в Бога". Мені говорили це безліч разів; це образливо мені й іншим. Це зневага мого інтелекту й чесності. Але, можливо, вони судять по собі, тому частково*

можуть бути виправдані. У них одне переконання в глибині серця для неділі, а інше, що ближче до поверхні – для буднів. Щодо мене, то я живу, не тримаючись за Бога, вже багато років і не бачу нічого, крім того, що мені так само добре як і було. Щоправда від початку навчання я був змушений відпустити Його дюйм за дюймом. Як ми можемо прогресувати, коли прив'язані до ідеї Бога? На мою думку, це схоже на ситуацію, коли теля припнули до кілочка; воно проходить всю довжину своєї мотузки, а потім ходить по колу і все ще думає, що робить успіхи»⁸⁴.

Є деякі спіритуалістичні заяви, які не містять таких сміливих заяв, що наведені вище, але немає жодної, яка б не заперечувала Бога, відкритого в Біблії.

Спіритуалістична газета «Світло у Слові», опублікована у Сент-Луїсі⁸⁵, містить запитання, звернене до духа, а також його відповідь:

• *«Нас вчать, що Бог створив людину на Свій образ і подобу. Отже, коли ми думаємо про Бога, ми схильні уявляти собі Його істотою, схожою на нас. Як ви це розумієте? Чи маємо ми рацію?»*

Відповідь прийшла швидко:

• *«Це не правильно; це помилка. Те, що ви називаєте Богом, – це великий дух всесвіту, що творить. Людина є частиною Бога, іскрою, відкинутою від Великого Духа. Уявіть собі, якщо хочете, велике коло, на яке кладуть немовля і воно починає свою довгу подорож по ньому. Перша велика зміна – це те, що ви називаєте смертю; з цього моменту людина просувається все далі і далі, від сфери до сфери, доки не досягне місця початку, коли вона знову стає частиною Великого Духа, але зберігає свою індивідуальність».*

⁸⁴ «Golden Gate», 1 січня 1886 р.

⁸⁵ «Golden Gate», 14 липня 1886 р.

Вони заперечують Христа і його жертву заради відкуплення. Редактор журналу «Нова думка», коли писав про Ендрю Джексона Девіса, відомого спіритуаліста, сказав:

- *«Ісус був не більшим знаряддям у руках вищих сил, ніж містер Девіс»⁸⁶.*

Та ж газета від 14 червня 1887 року опублікувала частину розмови між чоловіком і його дружиною, яка була при смерті:

- *«Так, Меггі, я робив неправильно, як і всі ми; але "Кров Христа очищає від усякої неправди". Якщо я покаюся і був прощений заради Христа, ти маєш пробачити мені».*

- *«О, Джеймсе, – відповіла дружина, – не спирайся більше на цю підступну оману. Щодо мого вибачення, то ти можеш отримати його тисячу разів. Але жодне прощення не перетворить твої злочини на чесноту, ані яка кров не змиє провини, які глибоко відбиті на твоїй душі. Ти маєш сам викупити свої гріхи і врятувати себе. Альтернативи немає».*

В іншому випуску цієї ж газети⁸⁷ читаємо статтю «Наш символ віри»:

- *«Ми віримо, що Бог не прощає гріх, як це наведено в Писанні, а також, що гріх – це така ж потреба, як і праведність; що гріх в еволюції законів природи (Божих) перетворюється на праведність, і навпаки».*

Це відверте спіритуалістичне вчення. Немає жодного спіритуаліста у світі, який дотримувався б іншого погляду щодо відкуплення гріхів. Ідеї спіритизму просочуються і до тих християни, які вважають, що грішити – це нормально. Якраз такі наміри й викриває справжня звістка праведності за вірою.

Біблія наділяє диявола наступним характером: *«...Він був душолюб споконвіку, і в правді не встояв, бо правди нема*

---

⁸⁶ «Golden Gate», 11 вересня 1886 р.

⁸⁷ «Golden Gate», 22 жовтня 1887 р.

в нім. Як говорить неправду, то говорить зо свого, бо він неправдомовець і батько неправді»⁸⁸ (КJV).

Звичайно, всі його ангели мають той же характер. Спиритизм, що виходить із цього джерела, практично визнаний усіма спиритуалістами. У газеті «Golden Gate»⁸⁹ з'явилася стаття «Духи, які вводять в оману»:

• *«Той, хто відмовляється від особистого судження і беззастережно довіряє повідомленням духів, що передають медіуми, очевидно, що буде обдурений. Не має значення, наскільки він упевнений чи ні, наскільки щирим чи чесним може бути у своїх намірах, він знайде... духовне послання справжнім зламаним очеретом під час спроби спертися на нього, виключаючи палицю власного розуму».*

Тепер із уже наведеними доказами, що спиритизм походить від диявола, а також із вищезгаданим визнанням того, що духам не можна довіряти, бо вони є брехливими, прочитаємо наступну витримку з книги Е. А. Бреккетта «Матеріалізовані явища»:

• *«Коли я закінчив свої дослідження з цього питання, я виявив, що стою на березі безмежного моря спекуляцій та невизначеності. Я не міг не запитати себе: "Що це за форми, які лише на мить одягаються у видиму реальність, схожі на моїх друзів, змішаних з подобою медіуму? Чи справді це мій батько, моя мати, моя дружина, мій брат?" У розпал цього непорозуміння, цього виру запитань без відповідей голос мого старого друга звернувся до мене: "Не відштовхуйте цих чутливих істот від свого обличчя, але дайте їм усе, що можете зі своєї найкращої природи і отримаєте свою нагороду. Якщо існує можливість помилки щодо особистості, якщо вас якимось чином обдурять, відповідальність повністю лежить на них. У всіх справжніх спиритичних сеансах, якщо форми не ті, ким мають бути, то вони принаймні є істотами з іншого життя, які шукають*

⁸⁸ Ів. 8:44.

⁸⁹ «Golden Gate», 07 серпня 1886 р.

сили та втіхи у спілкуванні з вами, інакше вони б не прийшли. Нехай тінь сумніву чи недовіри не перешкоджає їхньому наближенню. Не відчувайте ні благоговіння, ні стриманості, ні страху перед тим, хто вони такі, і вони зіллються з вашою душею, стануть частиною вашого життя"... Я вирішив дотримуватися запропонованого мені курсу. Я відкинув будь-яку стриманість і привітав ці форми як дорогих померлих друзів, які прийшли здалеку і щосили намагалися досягти мене. З цього моменту форми, яким, здавалося, не вистачало життєвої сили, ожили із дивовижною силою. Вони кинулися вперед, щоб вітати мене; ніжні руки стискалися навколо мене; форми, які були майже німі під час моїх досліджень, тепер вільно розмовляли; обличчя, які мали швидше характер личини, ніж реального життя, тепер світилися красою. Те, що видавало себе за мою племінницю, постійно було присутнім і щиро бажало допомогти мені отримати знання, які я шукав, приголомшило мене демонстрацією поваги. Наблизившись, вона обійняла мене, поклала голову мені на плече і сказала: "Тепер ми всі можемо підійти до тебе настільки близько"».

Усі спіритуалістичні письменники дають одну й ту ж пораду: дослідник має піддатися впливу форм, що приходять, видаючи себе за померлих друзів. Яка жахлива думка, що люди добровільно віддають себе в руки диявола, дозволяючи йому отримати повний контроль над ними. Якщо у такий спосіб більшість людей на землі підкоряться його впливу, хто може уявити собі те зло, що за цим настане? Єдину можливу відповідь, за допомогою якої людина може отримати справедливе уявлення про наслідки, можна знайти у Другому посланні Павла до Тимофія (3:1-7). А, отже, це провини, гріх та злість людська.

Один із таких письменників говорить: «Коли ми бачимо форми наших коханих померлих і чуємо їхні голоси, це викликає спогоди про минуле. Хіба ми можемо бути обдурені? Невже ми не можемо довіряти свідченням наших почуттів?»

Ні. У цьому питанні органи чуття не є надійним провідником. Наш справжній і незмінний путівник – це Слово Боже, яке проголошує, що *«померлі нічого не знають»*⁹⁰, оскільки їхні *«задуми гинуть»*⁹¹.

Ще одним доказом того, що почуттям не можна довіряти у визначенні того, чи є дух тим, ким він себе вдає, наведемо іншу цитату з журналу «Нова думка»⁹² – опис спиритуалістичного сеансу:

- *«Серед інших нових демонстрацій сили духу було преображення Мод (Maud). Сидячи прямо у своєму кріслі при повному газовому світлі, вона кілька разів переіначувалася, що було дивовижно. В один момент вона була майже точно схожа на місіс Вудард, потім миттєво перетворилася на стару місіс Грейвс, далі її світло-каштанове волосся, блакитні очі й мініатюрна фігура змінилися на міцну, повногруду даму з дуже темними очима і майже чорним волоссям, яку ніхто з оточуючих не знав. Потім знову з'явився молодий чоловік, якого Кельвін упізнав як однокурсника коледжу. Весь цей час вона знаходилася у напівсвідомому стані.»*

Апостол Павло каже: *«Такі бо фальшиві апостоли, лукаві робітники, що підроблюються на Христових апостолів. І не дивно, бо сам сатана прикидається янголом світла! Отож, не велика це річ, якщо й слуги його прикидаються **слугами правди**. Буде їхній кінець згідно з учинками їхніми»*⁹³ (КJV).

Приймаючи свідчення Біблії, а також самих спиритуалістів ні в кого не повинно бути сумнівів у джерелі спиритуалістичних проявів чи ідентичності матеріалізованих форм: *«це духи демонські, що чинять ознаки»*⁹⁴ (КJV).

⁹⁰ Еккл. 9:5.

⁹¹ Пс. 145:4.

⁹² «Golden Gate», 16 липня 1887 р.

⁹³ 2 Кор. 11:13–15.

⁹⁴ Об'явл. 16:14.

Розділ VII

ВИКОРИСТАННЯ ДОБРИХ СПРАВ ДЛЯ ОМАНИ

Є переконання, що духи часто надають добру послугу, надаючи цінні поради у діловій сфері, зцілюють хворих тощо, а отже є добрими. Повернемося знову до нашого правила апелювати *«До Закону й свідоцтва! Як вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!»*⁹⁵ (KJV).

ЗАПИТАННЯ: Чи визнають духи біблійного Бога і чи приймають Ісуса Христа як Спасителя світу?

Ніколи. Тоді вони від диявола.

Хіба дивно, що диявол може зробити трохи блага для людини, щоб більше заплутати її у своїх тенетах і втягувати в них десятки інших? Хіба не розпусник часто сповідує найбільшу побожність, прокладаючи собі шлях у будинки невинності? Якщо люди крадуть ліврею (біля входу в готель зазвичай стояв швейцар у червоній лівреї) небесного двору, щоб служити дияволу, то чи варто дивуватися, що сатана краде так само, щоб служити собі?

Христос каже, що наприкінці *«Бо постануть христи неправдиві, і неправдиві пророки, і будуть чинити великі ознаки та чуда, що звели б, коли б можна, і вибраних»*⁹⁶. Також Павло додає, що перед приходом Христа сатана діятиме: *«...з усякою силою й знаками та з неправдивими чудами, і з усякою оманю неправди...»*⁹⁷ (KJV).

Чудеса, які творить сатана, призначені для того, щоб ошукати людей. Оскільки ці чудеса обманюють навіть святих Божих, **очевидно, що вони мають тільки видимість добра**. Для того, щоб захопити християн, які сповідують Христа, сатана видаватиме себе за Нього. Тому **дияволу потрібно підробляти, наскільки це можливо, роботу Христа**.

---

⁹⁵ Іс. 8:20.

⁹⁶ Матв. 24:24.

⁹⁷ 2 Сол. 2:9, 10.

Іноді люди дивуються, чому Господь дозволяє сатані обманювати людей. Та Бог не дозволяє йому дурити того, хто не хоче бути ошуканим. Тільки ті, хто не сприймає любов істини підпадають під хитрощі сатани. Немає значення, у який спосіб сатана чи його янголи з'являються, їх завжди можна викрити, порівнявши їхні слова з безумовними заявами з Біблії.

У попередніх статтях ми встановили, що у своїй сутності спіритизм схильний до аморальності. А, отже, що він заперечує Бога, Христа і робить людину особистим спасителем; заперечує Біблію і її мораль, робить бажання та природні схильності кожної людини власним законом, радить людям підкорятися духам, які є брехливими.

ЗАПИТАННЯ: Що ще потрібно, щоб донести, що спіритизм – це дух антихриста?

Наведемо ще одну цитату зі статті в «Golden Gate»⁹⁸, яку написав доктор Джон Вольфф із Вашингтона, округ Колумбія. Він каже, що був методистським священиком до того, як став спіритуалістом. Отже, він розуміється на тому, про що йдеться:

- *«Було багато спроб об'єднати християнство і спіритизм, але всі вони були досить невдалими, і залишатимуться такими й надалі, оскільки немає між ними нічого спільного – немає основи для міцного союзу».*

І далі:

- *«Спіритизм завдає удару в коріння кожної фундаментальної доктрини християнства; отже, не може бути жодного примирення чи узгодження між ними. Церкви контролюють громадську думку, преса та урядовий апарат використовують усі ці інструменти, щоб роздавити нас. Поки існує такий стан справ, я не збираюся принижувати і придушувати себе якимись поступками чи залицяннями. Я готовий зустріти їх на півдорозі на платформі рівності. До того часу жодного компромісу не буде. Зі мною спіритизм повинен стояти окремо на власних чинниках і доктринах, зовсім відокремлений*

---

⁹⁸ «Golden Gate», 20 серпня 1887 р.

від будь-якої системи – минулої чи теперішньої. Ті, хто захоплюється такими моделями, як у Даниїла (бовван) із заліза та глини, можуть змішувати їх відповідно до своїх смаків та потреб, але я матиму лише один із них».

Але, незважаючи на все це, спіритизм продовжуватиме сповідувати себе як біблійне християнство і буде прийнятий більшістю людей на землі. Він анітрохи не змінить свого характеру, але, як і раніше, продовжуватиме вчити доктринам із тими ж аморальними тенденціями, що й зараз. Це неможливо було б зробити, якби не той факт, що він підлаштований сатаною, архіошукувачем.

Розділ VIII ХРИСТІЯНСЬКИЙ СПІРИТУАЛІЗМ

Дехто може подумати, що раніше було зроблено гостру заяву, що не за горами той час, коли більшість християн, що сповідують Христа, стануть під прапор спиритизму. От зараз час подати докази, щоб засвідчити, що так звані ортодоксальні християнські церкви вже стоять під прапором спиритизму і чекають лише останнього моменту, доки спиритизм одягне найпокусливішу сукню в подіях останнього часу.

Щоб підтвердити це, процитуємо лише тих, хто був уповноважений говорити від імені церков.

По-перше, треба пам'ятати, що майже у всіх релігійних деномінаціях світу доктрина природного безсмертя душі є базовим пунктом віри; і ми вже говорили вище, що ця доктрина є наріжним каменем спиритизму й віра в неї логічно веде до всіх дивацтв і гидоти язичницького спиритизму. Один письменник у журналі «World's Advance Thought» пише про явища спиритизму:

- *«Я можу зрозуміти, чому матеріалісти не в стані повірити у можливість таких разючих доказів, як безсмертя..., але чому в цьому сумніваються християни, якщо це є найголовнішим твердженням їхньої віри... я зрозуміти не можу».*

Тобто він може легко зрозуміти, чому спиритизм не сприймають ті, хто взагалі не вірить у безсмертя, але він не може зрозуміти, чому ті, хто вірить у природне безсмертя для всіх людей і в те, що не існує такого явища, як смерть, повинні відмовлятися приймати свідчення, яке нібито доводить це. Але ми побачимо, що вони, християни, не такі скептичні, як дехто думає.

Один із авторів журналу «Нове мислення» у статті «Хто такі спиритуалісти?» каже:

- *«Насправді спіритуалістів можна зустріти серед прихильників майже всіх систем релігії та всіх народів землі. Спіритуалістичні ідеї сприймають як ортодоксальні, так і неортодоксальні християни, теїсти і деїсти, які ґрунтуються на особистому свідченні. Тисячі людей, які вірять в особистого Бога і в Божественне натхнення єврейських і християнських писань, є такими ж справжніми спіритуалістами, як і ті, хто заперечує одне й друге. Тисячі людей не вважають за необхідність залишати свої церкви для того, щоб послідовно відстоювати духовну філософію... Чимало людей могли б бути активнішими у цій справі, якби не повальне засудження церков і всіх християнських спіритуалістів, особливо з боку декотрих, хто робить себе помітними в наших лавах як письменники та оратори».*

Спіритуалісти звинувачують церкви та деномінації, які ухвалили доктрину про безсмертя душі в тому, що вони також спіритуалісти.

Те, що це не порожнє вихваляння ворога, який бажає просто кинути докір церквам, вбачаємо у наступному. Почнемо з найбільшої кількості християн – католиків. Коли монсенйор Кейпел, відомий агент римської пропаганди і капелан папи Пія IX, читав лекції у Каліфорнії, він мав щось на кшталт дискусії з якимось спіритуалістом Г. П. Колбі, який виклав вірування спіритуалізму та звинуватив Кейпела у спотворенні інформації.

Ось частина звіту з газети «Chronicle's»⁹⁹:

- *«Монсенйор Кейпел перерахував основні заяви містера Колбі. Спочатку він висловив здивування, що той не спробував з'ясувати, що насамперед було сказано, перш ніж відповісти. Багато з того, що йому приписували, було найпростішою пародією на його справжні слова. Він вірив у безсмертя. Якби це було не так, католицька церква не терпіла б його у своєму лоні ні хвилини. Проти католиків було висунуто звинувачення в тому, що вони прив'язують себе до щоденного спілкування*

---

⁹⁹ 7 вересня 1885 р.

з янголами та святими. Але янголи та святі – це духи. Для католиків світ духів так само зрозумілий, як світло газового струменя. Вони ходили вулицями у супроводі янголів-охоронців. Мертві були в їхніх очах розвітленими духами, які оточували трон Бога. Вони молилися їм, а також святим та янголам. Стверджувати, що вони не спілкуються зі світом духів, суперечило б усім свідченням історії церкви. Монсеньйор Кейпел заперечував, що він висловлював невіру у спіритизм. Він просто виключив із категорії можливих надприродних проявів усі біологічні явища. Крім цього, спіритизм був лише спотворенням католицького вчення й існував у світі від початку».

Отже, ми бачимо, що католицька церква є повністю спіритуалістичною, опираючися на свідчення одного з її найвидатніших представників, так само як і православна церква. Тієї ж ідеї безсмертя душі сповідують усі інші християнські деномінації, за винятком, щоправда, Церкви адвентистів сьомого дня.

Але ми повинні знати, що навіть без цього свідчення представника католицької церкви, лише враховуючи католицькі молитви за мертвих і до мертвих, а також безліч «святих», яким поклоняються, це вже є достатнім доказом сказаного вище, що католицька церква найбільше інших є спіритуалістичною церквою. У книзі «Життя Папи Лева XIII» (с. 44) доктор Бернارد О'Рейлі говорить про звичку католиків називати своїх дітей на честь церковних діячів:

- *«Уважалося, що в твердій і загальній вірі у реальність, незважаючи на невидимий зв'язок між духовним світом блаженних на небесах та їхніми братами, які все ще борються на землі, надання дітям при хрещенні цих дорогих і шанованих імен – забезпечувало їм особливий захист і заступництво на небесах та було для них потужним стимулом, коли вони дорослішали, щоб християнським життям вшанувувати святі імена, які вони носили».*

А на сторінці 83 він говорить про Станіслава Костку:

- *«Хлопчик-святий, якого католицька Польща шанує як свого покровителя та захисника на небесах».*

Напевно, немає такого читача цих рядків, котрий не зміг би на основі особистих знань про католицьку церкву додати безліч подібних доказів. Отже, ми маємо велику Римо-католицьку церкву, яка, по суті, є спіритуалістичною і стверджує, що є такою.

Спіритизм у протестантських публікаціях

«Sunday School Times», безперечно, мав досить великий наклад, як і будь-який релігійний журнал у країні того часу, і, можливо, навіть більший. Він не був конфесійним, хоча його провідний редактор був методистом, але його читали вчителі недільних шкіл та вчені всіх деномінацій, а серед кореспондентів були провідні богослови та педагоги Європи та Америки. У редакційній статті¹⁰⁰ «Що наші мертві роблять для нас?» ми знаходимо:

- *«Більшість кращої роботи у світі відбувається завдяки особистому впливу померлих. І в нашій оцінці сил, які надають нам ефективності, ми повинні відвести велике місце влади над нами і в нас коханих людей, за якими ми тужимо, бо вони повністю віддалені від нас. Коли смерть забирає того, на кого ми опиралися, є спокуса думати, що його робота для нас закінчена і відтепер, поки ми живемо тут, ми повинні жити без його присутності чи допомоги. Однак як практичний факт, так і **велика духовна істина** – наші померлі роблять для нас стільки ж постійно і так само різноманітно, що вони могли б робити для нас будучи в тілі; і вони роблять для нас дуже багато того, чого не могли б зробити, якби не були мертві. Дехто зі святих осіб батьків і матерів, які є благословенням для всіх, хто дивиться на них, ніколи не могли б, як зараз, бути віддзеркаленим світлом Небес, якби не спонукали часто дивитися вгору, крізь хмари (тобто тих, хто на землі) у любовному*

---

¹⁰⁰ «Golden Gate», 20 серпня 1885 р.

спілкуванні зі своїми дітьми на Небесах. Є мужні та ніжні діти, які серйозніші та відданніші у своєму юному житті, через постійне почуття наглядової присутності своїх померлих батьків. Наші живі друзі роблять для нас багато, але, можливо, наші мертві друзі роблять ще більше. У гіркоті нашої гострої скорботи про втрату близьких нам людей може виникнути втішна думка, що ми не втрачимо стимул згадувати про них і не розлучимося навіть на час із більш священним впливом їхнього прикладу та духовного спілкування».

Найзатягіший спіритуаліст не зміг би висловити відвертішої спіритуалістичної доктрини, ніж та, що ми прочитали вище. У журналі «Sunday School Times» була рубрика «Відкритий лист», в якій кореспонденти могли вільно поставити запитання або висловити свою думку. Там часто різко критикували заяви, які публікували в цьому журналі, але жодної критики щодо наведених вище настроїв ніколи не було. Навпаки, друкували чимало похвальних відгуків на цю статтю.

«Каліфорнійський християнський адвокат» містить листа від редактора, який гостював в Орегоні. Розповідаючи про свої справи, він повідомив:

- *«Ми відвідали цвинтар і деякий час причащалися з мертвими»¹⁰¹.*

В одному з випусків чиказької газети «Advance», конгрегаціоналістського видання Заходу та однієї з провідних церковних газет країни XIX століття, її редактор написав:

- *«Божий народ ніколи не працює поодиноці. Жодна Його дитина ніколи не залишена без допомоги. Велику компанію, яку ніхто не може злічити, надсилають для служіння тим, хто буде спадкоємцем порятунку. Що вони роблять і як вони допомагають, ми не можемо знати, але в те, що вони це роблять, а також захищають і направляють нас, ми, безперечно, віримо»¹⁰².*

¹⁰¹ «Golden Gate», 2 вересня 1885 р.

¹⁰² «Golden Gate», 9 липня 1885 р.

На покликання Послання апостола Павла до євреїв 1:14, яке вчить, що всі янголи – духи-служителі, надіслані для тих, хто має стати спадкоємцями порятунку, редактор ре-агує так:

- *«Та чи є наші померлі друзі серед тих, хто зайнятий у цьому служінні? Чи становлять ті, хто колись жив у тілі і на цій землі, частину цього великого воїнства? Справедливий висновок із Писання, як ми думаємо, **дасть ствердну відповідь на це запитання**. Ми не стверджуємо, що це санкціонована доктрина, але це слушно. Ні в кого немає такого авторитету від природи, ні від одкровення, щоб визнати період, що коли добрі люди вмирають, то вони перестають мати якийсь інтерес у справах цього світу»¹⁰³.*

- *«Припущення, що вони ніколи не повертаються на цю землю, є абсолютно необґрунтованим. Справді, ніхто не може бути певен, що ніколи не покине її жваві сцени. Можна просто піти за межі наших нечисленних почуттів. Ця “незвідана країна, з якої не повертається жоден мандрівник” – це добрий Шекспір, але це не добре Писання».*

«Нью-Йоркський спостерігач» – це затятий пресвітеріанський журнал, один із найстаріших і найвпливовіших у Сполучених Штатах XIX століття (основа сьогоднішніх ідей усіх християнських деномінацій закладалася саме у США, особливо у період XIX століття, тому нам важливо вивчати матеріали саме цього періоду). У його номері¹⁰⁴ з'явилися такі спіритуалістичні вірші:

- *«Як радісна думка, що духи в блаженстві
Схиляють свої яскраві крила до світу, подібного до
цього.*

*Вони залишають солодкі радості притулків нагорі,
Щоб вдихнути в наші груди звістку кохання.
Вони приходять, коли пілігрим відпочиває від горя,
Щоб позолотити темне ложе, що тужить унизу.*

¹⁰³ Пор. Йов. 14:19–21.

¹⁰⁴ 22 липня 1886 р.

Вони посміхаються тому, хто плаче, і яскраво з'являється

веселка надії крізь туман його сліз.

О, благословення їм, куди б вони не полетіли,

Щоб висвітлити землю чи осяяти небо.

Небеса дарують нам, коли ми розлучаємося з життям та його турботами, шестерню світла та місію, як у них».

Жодну спіритуалістичну доктрину ніколи не викладали в іншій спіритуалістичній газеті так, як у цій. Проте мало хто сповідує християнську віру в природне безсмертя людини, які не назвали б цю доктрину ортодоксальною і фундаментальною. Тож наскільки далекий сьогодні християнський світ від спіритизму? Ви вже знаєте відповідь.

Розділ IX СПІЛКУВАННЯ З МЕРТВИМИ

Газета «Християнин на роботі»¹⁰⁵ містить оригінальну історію, настільки повну спіритуалістського вчення, що можна подумати, вона була опублікована у спіритуалістичній газеті, а не у незалежному пресвітеріанському журналі. Щоб ви могли у повноті оцінити силу цієї статті, наведемо значну частину цитат із неї:

• «*Мамо, ти думаєш про Джессі?*» – *«Так, любя, здається, що вона дуже близька мені сьогодні»*. Берта приставила низький табурет до вікна поряд із мамою й запитала тихим голосом: *«Ти справді думаєш, що сестра Джессі може бути з нами у цій кімнаті?»* – *«Я не можу в цьому сумніватися»*, – була відповідь. Мамина рука лагідно і заспокійливо лягла на схилену голову Берти, бо вона ще не навчилася (на жаль, як мало в цьому втомленому світі тих, хто навчається!) тихому спокою та непохитній надії досконалої віри. Після хвилинного мовчання місіс Грей продовжила: *«Я сиділа тут одна і думала про життя Джессі серед янголів. Наскільки вона, мабуть, щаслива у своєму прекрасному будинку! Я часто думаю, у який спосіб надії та прагнення, які зробили її земне життя таким чистим і істинним, знаходять своє досконале втілення у необмежених можливостях духовного життя?»*.

• *«Але, мамо, яку втіху ти знаходиш у цьому? – Вигукнула Берта. – Я хочу, щоб вона була тут; вона була старша, значно мудріша й краща за мене. Вона б мені дуже допомогла»*. – *«Але це егоїстичне горе, любя Берто; хіба не втіха знати, що Джессі в безпеці й щаслива? Вона знає, наскільки сильно ти потребуєш її допомоги, тому може спрямовувати тебе набагато краще тепер*

¹⁰⁵ «Golden Gate», 18 лютого 1886 р.

у своєму досконалому знанні добра й істини, ніж вона могла б це зробити у своєму земному існуванні”. – “Але я не можу бачити її; я не можу її чути. Як вона може допомогти мені тепер? – Берта заплакала з безпричинною невтішністю, яку неможливо було вгамувати. “Помовчи, дитино, Джессі не хоче, щоб ти оплакувала її у такий бунтівний спосіб. Тобі завжди буде корисно думати про те, що твоя сестра-янгол радіє з того, що ти думаєш, говориш і робиш. Якщо ти намагатимешся робити те, що заслуговує на її схвалення, ти, безперечно, відчуєш її спрямовуючу силу. Джессі може бачити і чути тебе; але її дух звільнений від своїх земних кайданів, тому що люблячий Батько потребував її серед янголів. Ми не можемо чути її голос, але можемо відчувати святий вплив її янгольської присутності; ми не можемо бачити її обличчя, але нас може підбадьорити і втішити думка про те, що її світлий дух поряд із нами, що вона любить нас, навіть якщо її життя на сьогодні змінилося, стало чистішим і святішим”».

- «Берта більше не схлипувала, але слухала з жадібним інтересом, доки мати розповідала їй про Небеса та янголів. Ніжний голос утихомирив бунтівне серце. Люблячі слова віри, покірності та непохитної надії підносили її думки від темної та тісної могили до краси та величі “багатьох обителів” Батька. Сидячи в місячному світлі, стискаючи руку матері, на неї зійшов дивний солодкий спокій. Її серце наповнилося невимовною радістю, народженою думкою, що Джессі, янгол Джессі, може, завжди буде для неї невидимим опікуном, невимовною люблячою присутністю».

Після цього читаємо історію, коли Берті наснився сон, де їй уважалося, що вона померла і знаходилася в країні духів зі своєю сестрою Джессі та іншими духами. Уся ця розповідь написана у звичайному спіритуалістичному стилі. Завершується вона так:

- «Раптом сцена зникла з поля зору. У мить Джессі теж зникла. Берта відчула, що знову опускається на землю і незабаром усвідомила, що лежить у своєму

ліжку без мук хвороби. Розплющивши очі, вона виявила, що знаходиться одна в тиші ночі, прокинувшись від прекрасного сну. Цей спокійний уплив на її серце навчив її тому, що смерть – це справді життя, що янголи Божі набагато перевершують за красою та могутністю будь-які земні уявлення, схожі на сон; і що невидимі духи – посланці Божі – можуть бути поряд із нами, якщо серце буде чистим та істинним, приймаючи поради, які вони шепочуть нам та їх святий уплив».

ЗАПИТАННЯ: Це спіритизм чи ні?

Якщо це не так, чи може хтось на основі Писання показати, що все те, що ми читали вище, є істиною і реальністю? Ні. Ми стверджуємо, що найбільш спіритуалістичної доктрини важко знайти навіть у світських виданнях сьогодні. Безумовно, що це не повний відтінок спіритизму, але тільки в частині того, що в цій історії не йдеться про спілкування духів померлих із живими, а в усьому іншому – це спіритизм, і він доводить справу до логічного завершення, повністю ігноруючи Христа.

Зверніть увагу, що сумнів Берти у присутності її померлої сестри наведено як доказ того, що вона не навчилася *«тихого спокою та непохитної надії досконалої віри»*. «Досконалої віри» – але в що? У Христа? О ні! «Повна віра» у вчення про те, що її померла сестра *«завжди буде для неї невидимим опікуном, невловимою люблячою присутністю»* і, якщо вона робитиме те, що заслуговує на схвалення сестри, вона завжди відчуватиме силу, яка спрямовуватиме її.

Отже, журнал, що сповідує християнство, вчив людей сподіватися на мертвих, а не на Христа. Таке вчення ні на йоту не відрізняється від культу поклоніння предкам у китайців або поклоніння героям древніх греків і римлян. Коли люди проковтують те, що суперечить Біблії, чи можемо ми очікувати і сподіватися, що вони приймуть Святе Письмо, якщо воно не буде збігатися з їхньою фантазією?

Наведемо ще кілька прикладів «християнського» спіритизму. У статті, присвяченій пам'яті доктора Деніела Каррі,

в «Christian Advocate», преподобний Джей Пулман, доктор філософії, сказав:

• *«І його більше нема! Ми не зустрінемо його на конференції більше ніколи! Ми не побачимо цієї благородної білої голови серед нас, не почуємо цей особливий, пронизливий голос, до якого ми прислухалися все своє життя! І це обличчя, це дивовижне обличчя з глибоким поглядом ув очах, густими бровами і масивним підборіддям – обличчя, таке ж унікальне і вражаюче як Данте з картини Джотто, але добре і ніжне, що одночасно приховує грозу. М'яка, безтілесна душа дивиться так суворо, непримиренно, похмуро, пронизливо, як із ув'язнення з-під товстого льоду... Але він не пішов. Ми не скажемо йому «прощай». Ми триматимемо його серед нас. Зарезервуйте місце на передній лаві на конференції. Нехай старе місце буде священним. Він не був тією людиною, яка залишає своїх друзів. У гушавині битви, під час небезпеки чи святого причастя, в урочисту годину кризи він буде там. Хіба вони не духи-служителі? Ні, ти не пішов від нас, любий друже, і ми будемо любити тебе доти, доки конференція не буде скликана у присутності Царя»¹⁰⁶.*

Незадовго до смерті доктора Каррі один із братів-методистів звернувся до нього. У відповідь на побажання, щоб він прожив ще багато років, доктор Каррі сказав (про того покійного, про якого ми читали вище):

• *«Я подумав, що зможу прожити приблизно до вісімдесяти п'яти; але коли людина живе і працює до сімдесяти восьми років, тоді те, що залишилося, не має особливого значення. Про майбутнє, як я писав брату Сміту, відомо два моменти. Перше: я цілком упевнений у спільній істині християнства (хоча я чекаю, що мої уявлення будуть змінені, коли я прийду туди [в рай]); і друге: я знаю, що Христос взяв мою справу у Свої руки»¹⁰⁷.*

¹⁰⁶ «Golden Gate», 08 вересня 1887 р.

¹⁰⁷ Christian Advocate (N. Y.), 25 серпня 1887 р.

Дехто вважає неможливим, щоб ті, хто сповідує християнство коли-небудь як єдине ціле, змогли б зректися вчення Христа, яке вони зараз сповідують, і яке утримує їх у моральності.

Але порівняйте дві останні цитати. Доктор Пулман сказав, що доктор Каррі не пішов, що він не залишить своїх друзів і що в гущавині битви, у момент небезпеки він буде там, займаючи переднє місце, яке вони зарезервували для нього. І так мислять сьогодні безліч людей.

Ймовірно, їх не розчарують. Сатана, швидше за все, задовольнить їх, показавши померлого лідера.

Але перед відходом доктор Каррі попередив, що очікує багато змін в його уявленнях у період, коли він досягне вдома «там». Тому, коли сатана або один із його янголів з'явиться на методистську конференцію до баптистів, або до якоїсь іншої деномінації в образі доктора Каррі, чи їхніх церковних лідерів і засновників, і скаже їм про його помилкові погляди на Біблію у минулому, вони вже будуть готові прийняти все, що він може дати їм замість Біблії. Спіритизм їх підготував до цього. Запам'ятайте, ідеї та концепції спіритизму не змінні за своєю суттю і не старіють у часі. Для спіритизму немає різниці, сказано це у XIX столітті чи повторено у XXI.

У мічиганській газеті «Christian Advocate» наведено звернення, вимовлене під час поховання єпископа Харріса:

- *«Він не помер – Божі святі не вмирають; вони лише змінюють свої способи та форми життя»¹⁰⁸.*

На похороні преподобного Ізраеля Траппа¹⁰⁹ преподобний А. С. Фішер виголосив промову, надруковану в газеті «Methodist Recorder», з якої ми читаємо наступне:

- *«Упродовж понад п'ятдесяти шести років він відповідав на заклик своєї конференції тут, на землі. Тепер він відповідає на інший заклик, де втомлені перебувають у спокої. У спокої, але не в бездіяльності. Він не може бути пустим. Це був би не Ізраель Трапп. Він не*

¹⁰⁸ «Golden Gate», 01 вересня 1887 р.

¹⁰⁹ «Golden Gate», 29 серпня 1887 р.

байдикував тут, тому не зможе робити це там. Він піде, якщо його попросять, як дух-служитель і понесе допомогу тим, хто буде "спадкоємцями спасіння"»¹¹⁰.

Величний лад християн та деномінацій на боці спіри-
тизму.

---

¹¹⁰ «Golden Gate», 29 жовтня 1887 р.

Розділ X ПРИГОТУВАННЯ ШЛЯХУ

Із проповіді, прочитаної в Корнельському університеті преподобним Генрі Філдом, доктором філософії та опублікованої в «Christian Union», наведемо таку витримку:

• *«У цей час, коли я знаходжуся тут, переді мною стоїть образ тієї, хто у всій своїй грації та жіночній чарівності, кумир свого будинку, в одну мить зникла з поля зору. Це був спалах крил янгола, коли сяюча брама була відчинена і вона перейшла в небесне місто. Наскільки дорогі ці спогади про мертвих, без яких цей світ був би справді бідний! Розмови живих – це так примітивно та повсякденно порівняно з тим, що шепочуть нам із цих повітряних вуст. О, нехай мертві завжди будуть з нами, йдучи поряд, беруть нас за руку, згладжують турботи і вказують нам нагору, до областей вічного світла та світу!»¹¹¹*

Може хтось пояснити нам різницю між спиритизмом і тим, що ми прочитали? Замість того, щоб звертатися до Христа за втіхою і керівництвом, викликають для цього померлих. Хіба це не дух антихриста?

У листопаді 1887 року, в неділю, в першій баптистській церкві в Лос-Анджелесі (Каліфорнія) пройшла служба в пам'ять про доктора Паркера, на якій місис П. В. Дорсі, дружина баптистського служителя, прочитала «Дань поваги» (надруковано в «Herald of Truth»), де були такі слова:

• *«Ще одна душа посіла своє місце серед великої хмари свідків і сьогодні дивиться яснішим, справедливим, добрим поглядом, ніж може увянути земля, на битву, яку ми з вами все ще ведемо. Чи думали ви про те, з яким люблячим інтересом він спостерігає за нашою*

---

¹¹¹ «Golden Gate», 03 листопада 1887 р.

роботою та життям? Не з недосконалим зором людей та несправедливими земними судженнями він бачить нас сьогодні. Для нас, що зібралися в Паркер Чепел, є нові зв'язки, які пов'язують нас із небесами, і так само безсумнівно, є новий мотив для серйознішого, гідного й святішого життя та праці на землі. Якщо є стимул вартий зусиль у тому, що великі і добрі люди всіх століть є свідками наших намагань, то розуміння того, що той, хто так недавно був із нами, зайняв своє місце у великому сонмі небесних очевидців, має стати для нас новим спонуканням відкласти будь-який сумнів і терпляче йти вперед»¹¹².

ЗАПИТАННЯ: Хто ж знаходиться поруч, спостерігає за нами, захищає нас, надихає на благородні вчинки, дивиться на нас крізь пальці, судить із ясною та справедливою оцінкою та робить поблажки? Невже це Бог, Суддя всіх? (див. Євр. 12:23).

О ні! Це померлі!

Яку велику владу вони можуть дати самому Богу, уявіть собі! Такий вислів не що інше, як обожнювання мертвих. Чи можливо, щоб газети та журнали, з яких ми цитуємо всі ці спіритуалістичні висловлювання, несли істину вчення з Біблії та віросповідання в Ісуса Христа?

Наскільки далекосяжний вплив і сліпа сила сатанинської брехні в Едемі! Правду кажучи, тепер ми можемо сказати про сатану те саме, що колись було сказано про Христа: «*ось пішов увесь світ услід за Ним!*»¹¹³ (КJV).

За винятком небагатьох, більшість прийняли брехню, яка спричинила падіння наших перших батьків – Адама і Єви і втрату Едему. Чи не призведе ця омана до колишніх наслідків тепер? Чи не втратять люди вічне життя, яке ця неправда пропонує їм?

Але наведемо ще кілька цитат. У привітальній промові на національному з'їзді Жіночого союзу християнської помірності, що відбувся в Нешвіллі, штат Теннесі,

¹¹² «Golden Gate», 20 листопада 1887 р.

¹¹³ Ів. 12:19.

місіс Мерівезер сказала наступне про свою померлу сестру:

• *«У цій роботі в мене було її щоденне спілкування, її натхнення та її допомога, і я знаю, що матиму їх доти, доки не перейду річку і не зустрінуся з нею віч-на-віч на іншому березі. Для мене настав ранок. Сонце зійшло і більше не зайде. Ні птах, ні бджола, ні квітка, ні вітер, ні дерево, ні хвиля ніколи більше не зітхнуть і не скажуть мені: “Тільки одна”, бо ми двоє знову йдемо разом і ніколи більше не втратимо руки одна одній. Ми йдемо і говоримо, як тоді, на сонячному піднесеному схилі цього століття, ми трималися за наші маленькі ручки й блукали ромашковими полями. Вона живе в моєму житті, працює через мене, думає через мій мозок, каже моїм голосом. Мало коли під час виступу на трибуні, її слова не приходили до мене без попередження, і сьогодні передаю її послання, стоячи тут і вітаючи вас. Крізь блакитні поля ефіру доноситься урочистий звук її пророчого заходу, і вона вітає вас через мої губи»¹¹⁴.*

Навіть медіуми так не говорили, як те, що ми прочитали із заяви християнки місіс Мерівезер; і все ж таки вона, без сумніву, була б обурена, якби їй сказали, що вона – спіритуалістка. Також надійшли б і всі інші представники християнських деномінацій та церков, кого ми цитували.

ЗАПИТАННЯ: Але якщо вони не спіритуалісти, то хто ж?

Звернімося до талановитого доктора Томаса Де Вітта Талмейджа – вченої, промовистої людини, пресвітеріанця. У своїй церкві в Брукліні, штат Нью-Йорк, він проповідував майже кожну неділю величезній кількості людей. Не кожному проповіднику у Сполучених Штатах XIX століття вдавалося це. Більше того, його проповіді друкували десятки газет. На той час у світі мало хто з проповідників, якщо взагалі такі були, мали більший вплив, ніж він. Улітку 1887 року він прочитав проповідь на тему «Справи небес» про те, як усі померлі зайняті своїм покликанням. Серед іншого він сказав:

---

¹¹⁴ Листопад 1887 р.

• *«Що зараз роблять наші друзі-християни, які пішли, які в цьому світі отримували радість від мистецтва лікування, чим займаються зараз? Зайняті своїми попередніми справами. На небесах немає хвороб, але їх багато на землі, безліч ран у різних частинах Божого панування, які треба зцілювати та лікувати. Ви не можете зрозуміти, чому цей пацієнт одужав після того, як усі вправні лікарі з Нью-Йорка та Брукліна говорили, що він повинен померти. Можливо, Аберкромбі торкнувся його. Той самий Аберкромбі, який після багатьох років роботи лікував тіла та душі людей у Шотландії, піднісся до Бога у 1844 році. Можливо, він торкнувся його? Я не здивуюся, якщо мій старий друг, доктор Джон Браун, що помер в Единбурзі (Джон Браун, автор книги "Раб і його друзі"), який був таким же смиреним християнином, як і вправним лікарем та всесвітньо відомим письменником, повертався знову і знову, щоб побачити декого зі своїх колишніх пацієнтів. Ті, кому приносило радість зцілювати хвороби та нещастя на землі, підносяться на небеса і знову приходять із благодійними ліками».*

Такі заяви знаходять застосування будь-де. Що ж, диявол справді вдає, що робить велику справу в галузі цілительства; з цими словами доктора Талмейджа тисячі людей із готовністю відвідають будь-якого «медіума-цілителя», який сповідує одужання, стверджує, що перебуває під контролем духа.

Будьте певні, диявол зберігатиме цю проповідь доктора Талмейджа, як і багатьох проповідників сьогодення, й збере з неї добрий урожай душ. Але читаємо далі:

• *«Що роблять на небесах наші померлі друзі-християни, які, будучи ще на землі знайшли свою головну радість у служінні Євангелію? Вони відвідують свої старі громади. Більшість із цих служителів уже зібрали навколо себе людей. Коли я потраплю на небеса, якщо з милості Божої мені судилося туди потрапити, я прийду і побачу всіх вас. Так, я прийду до всіх людей, яким я викладав Євангеліє щотижня в цій країні, і до мільйонів душ, яким, завдяки користі друкарського верстата,*

листи приходять із Нової Зеландії та Австралії, з найвіддаленіших куточків землі, а також з прилеглих країн, які розповідають мені про душі, яким я допоміг, я відвідаю їх усіх. Я даю їм чесну обіцянку. Наші друзі зі служіння зайняті цією чудовою розвагою і заразом.

• «Але що ж роблять зараз наші померлі друзі-християни, які у всіх сферах діяльності були зайняті і знаходили свою головну радість у цьому? Продовжують працювати. Джон Говард відвідує в'язниці; мертві жінки з полів битв Півночі та Півдня все ще шукають поранених; Джордж Пібоді все ще спостерігає за бідняками; Томас Кларксон все ще дбає про поневолених – усі ті, хто творив добро на землі, після смерті зайняті більше, ніж раніше».

ЗАПИТАННЯ: Якщо це не спіритизм, де можна знайти його?

Подивіться, як доктор Талмейджа підготував шлях для тисяч християн бути ошуканими. Він запевняє людей, що коли помре, повернеться до них. Він каже: «Я навідаю їх усіх. Я чесно попереджаю вас». Будучи навчені таким чином, вони не будуть здивовані, коли побачать форму, схожу на нього, і стверджуватимуть, що це він. Безліч тих, хто був авторитетом сьогодні для багатьох християнських деномінацій, прийдуть до них у вигляді духів із новими знаннями! Наскільки поголовний буде обман!

Коли вони скажуть людям, що церкви дотримуються неправильних поглядів на Біблію і затвердять їх у якійсь помилковій доктрині (недільний день, безсмертя душі), який сенс матиме для них заява зі Слова Божого? Хто з тих, що визнають вчення таких проповідей і проповідників, візьме на себе сміливість прийняти просте, розумне твердження з Писання на противагу заявам того, кого вони вважають святим, що прийшли просто зі слави?

Ще одна думка. Якщо людина не вірить у просте недвозначне твердження з Біблії, то що заважає їй не вірити всьому, що в ній написано? Якщо прочитає твердження, що

«мертві нічого не знають»¹¹⁵ і відразу говорить, що вірить усьому, що містить Біблія, а при цьому продовжує вірити в безсмертя душі відповідно до своїх фантазій, то хіба не показує цим, що просто не прийняла *«любви правди»*¹¹⁶? Швидше приймає любов до власної думки. І коли сатана приходиться до такої людини в образі якогось високошанованого друга і заявляє, що Біблія – це все вигадка, створена для навчання певних «духовних» істин і суботу скасовано під час розп'яття Христа. Що заважає такій людині повністю відмовитися від Біблії та від Закону Божого? Нічого!

Увесь світ зараз перебуває саме у такому стані. Коли довіра до Біблії похитнулася, коли спокуту розглядають як міф, коли люди настільки високої думки про себе, що вважають себе безсмертними істотами і дозволяють собі легковажно ставитися до Бога і Його закону, то саме з цієї причини провини і аморальності наповнили сьогодні землю вже такою мірою, якої не знав світ ще з часів потопу.

Найсумніше те, що церкви мають сьогодні вигляд благочестя, але зріклися її сили. Це дозволяє спиритизму творити чудеса (та й уже творить), щоб протистояти істині найуспішнішим чином.

---

¹¹⁵ Еккл. 9:5.

¹¹⁶ 2 Сол. 2:10.

Розділ XI НАЗИВАЮЧИ ЗЛО ДОБРОМ

На сьогодні обмеження Божого закону повністю скинуто та відкрито шлюзи беззаконня. Ще влітку 1887 року професор Джон Фіск із Гарвардського університету прочитав лекцію в Окленді, штат Каліфорнія. Ось уривок:

- *«Містер Фіск узяв як текст для своїх зауважень п'ятий вірш із третього розділу книги Буття: “Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, і станете ви, немов Боги, знаючи добро й зло”. Він сказав, що цю фразу було взято з легенди, запозиченої в одній із книг зороастрійського писання. Усі свідчення вказують на те, що її долучили до книги Буття у пізній період, після вавилонського полону. Жоден із ранніх пророків або авторів історичних книг Біблії не залишив записів про те, що цей уривок був уведений до книги Буття після вавилонського полону. У Біблії немає запису про те, що їм відома історія про Едемський сад. Це справжній персидський міф. У задумі найдавніших богословів було спробувати примирити існування зла в світі з теорією благоді Бога. Потім містер Фіск подався до розлогих міркувань, щоб довести відносність усіх знань»...*

- *«Ми нічого не знаємо, – сказав він, – окрім контрасту з чимось іншим або відносно інших. Якби у світі існував лише один колір, ми взагалі не змогли б уявити собі ідею кольору. Якби все було солодким, як цукор, ми не знали б, що таке смак. Так само зло існує лише завдяки контрасту – протиставленню меншого блага більшому. Зло можна визначити як нижчий ступінь існування, на який дивляться з вищого ступеня. Тут є підстави сподіватися, що зло може зникнути у всесвіті, але **зараз воно існує як необхідна умова розвитку людини**, як протиставлення тіні до світла. Якби у світі не було*

зла, не було б і моралі, не було б людини у вищому розумінні цього слова; людські істоти були б маріонетками, і таке поняття, як характер, було б неможливим»¹¹⁷.

Тільки уявіть собі! Професор одного з провідних університетів в Америці, установи, яка формувала думки та характер тисяч молодих людей, відкрито навчав, що гріх – це потреба! Що зло – це лише нерозвинене добро! І за це йому аплодують. Нехай ніхто не каже, що неможливо, щоб світ повернувся до часів Ноя та Лота. Ми вже свідки того, як ці ідеї сьогодні розбестили людство і християнські деномінації: *«Людське серце найлукавіше над все та невігойне, хто пізнає його?»¹¹⁸ (КJV).*

Сьогодні перелюбники примудряються навіть цитувати сьому заповідь своїм партнерам у шлюбі, виправдовуючи свій злочин. У часи Єремії народ Божий крав, убивав, займався перелюбством, лжесвідчив, вони запаливали пахощі Ваалу, а потім ішли до храму, де стоячи перед Господом говорили: *«Урятовані ми, щоб чинити гидоти всі ці»¹¹⁹.*

Той, хто знає людське серце, не здивується жодному злодіянню, яке може вчинити людина. Немає нічого дивного в тому, що люди впадають у гріх; але те, що є ті, хто ходять прямими стежками, – це справді диво рятівної благодаті.

Прочитаймо наступне висловлювання доктора Лаймана Ебботта, редактора журналу «Християнський союз»:

• *«Кожен учень Христа повинен сам судити про те, наскільки він виконує закон у власному характері; і він вільний припинити розглядати будь-яке положення закону, яке не є корисним для його розвитку»¹²⁰.*

¹¹⁷ Оpubлікована частина конспекта в газеті «Oakland Enquirer», 27 липня.

¹¹⁸ Єр. 17:9.

¹¹⁹ Єр. 7:10.

¹²⁰ «Christian Union», 11 серпня, 1887 р.

У тій статті він продовжує:

- *«Якщо будь-яка людина живе у співчутливому спілкуванні з Богом, якщо її імпульси, бажання, прагнення божественні за своїм походженням і характером, вона більше не підкоряється правилам і приписам».*

Це точно можна узгодити з тими цитатами спіритуалістських письменників, що ми наводили вище. Вони просто стверджують, що існує «безперервне божественне натхнення» у кожній людині, а, отже, кожна людина є собі закон. Про це доктор Еббот далі каже:

- *«Тільки тією мірою, якою вона єдина з Богом за характером, вона вільна від усіх зовнішніх законів, що її стосуються. Закон не знищено; але якщо людина виконала свою мету, – вона й виконала закон».*

Ідею про скасування Божого закону або що кожен учень повинен бути сам собі суддею в дотриманні закону чи положень, яких може не дотримуватися, відкрито викладали впродовж багатьох років із безлічі християнських кафедр і публікували в релігійних журналах. Уявіть собі, яке болотисте вчення сьогодні сформоване у багатьох християн!

Розділ XII

НАСЛІДУВАННЯ ДРУГОГО ПРИШЕСТЯ

Нам залишилося зауважити ще один момент у роботі антихриста. У чудовій бесіді про ознаки Другого пришествя наш Спаситель спочатку сказав: *«Стережіться, щоб вас хто не звів! Бо багато хто прийде в Ім'я Моє, кажучи: Я Христос. І зведуть багатьох»*¹²¹ (КJV). Це була відповідь на запитання: *«Скажи нам, коли станеться це? І яка буде ознака приходу Твого й кінця віку?»*¹²² (КJV).

З мови Спасителя можна ясно зрозуміти, що будуть спроби підробити Його Друге пришествя настільки вдало, що це обдурить багатьох. Він знову говорить про час після великого гоніння: *«Тоді, як хто скаже до вас: Ото, Христос тут чи Отам, не йміть віри. Бо постануть христии неправдиві, і неправдиві пророки, і будуть чинити великі ознаки та чуда, що звели б, коли б можна, і вибраних»*¹²³ (КJV).

Це вказує нам на те, що підробка буде дуже наближена до оригіналу. З цих попереджень маємо висновок, що безпосередньо перед приходом Христа сатана буде, наскільки це можливо, підробляти всі чудесні знамення, які супроводжуватимуть цю подію.

Апостол Павло відверто говорить про це: *«Бо вже діється таємниця беззаконня; тільки той, хто тримає тепер, буде тримати, аж поки не буде усунений він із середини. І тоді то з'явиться той беззаконник, що його Господь Ісус заб'є Духом уст Своїх і знищить з'явленням приходу Свого. Його прихід за чином сатани буде з усякою силою й знаками та з неправдивими чудами, і з усякою оманю неправди між тими, хто гине, бо любові правди вони не прийняли, щоб їм спастися»*¹²⁴.

¹²¹ Матв. 24:4, 5.

¹²² Матв. 24:3.

¹²³ Матв. 24:23, 24.

¹²⁴ 2 Сол. 2:7–10.

Аргументи апостола дуже зрозумілі. Вони присвячені часу приходу Господа. Якийсь недобросовісний чоловік написав листа братам у Салоніки, кажучи їм, що прищестя Господа вже на відстані витягнутої руки і підписався ім'ям Павла¹²⁵. Павло написав їм, що цей день не може настати доти, доки не відбудеться велике відступництво, доки не буде досягнуто повноти встановлення папства, і нагадав, що коли він був із ними, то говорив про це. У той час язичництво перешкоджало повному встановленню папства, але незабаром це буде усунуто й папство буде повністю відкрите, щоб його знищило сяйво Христового прищестя.

Прихід Ісуса Христа настане, за його словами, відразу після того, як сатана почне діяти з усією силою, і знаменами, і брехливими чудесами.

ЗАПИТАННЯ: Чи існує на сьогодні якась перспектива того, що ці передбачення Ісуса та Павла про підробку сатаною Другого прищестя Христа будуть виконані?

Так є. Спіритизм ще з ХІХ століття розпочав кампанію, розраховану на те, щоб відвернути увагу людей від буквального приходу Христа. У газеті «World's Advance Thought» було опубліковане редакційне висловлювання у статті «Наступний Месія»:

- *«У недавній лекції в Хармоні Холл на тему “Месіанська ідея”, було філософськи розглянуто, а також пророчо проголошено необхідність у новому месії та впевненість у його якнайшвидшому приході».*

- *«Месіанська ідея пов'язана з теорією, згідно якої всі явища духовних проявів, якими б різноманітними і широко розділеними вони не були, можуть бути зараховані до єдиного медіумістичного джерела¹²⁶ поширення... Вже настав час логічно впорядкувати достовірні факти, які мають продемонструвати це...»*

- *Існують регулярні цикли духовного прогресу, розкриття істини; і ми зараз переходимо від одного до іншого. Ще одне “Сонце праведності” покликане на землю, і не за горами той вісник, чия життєва місія*

¹²⁵ 2 Сол. 2:1–3, пор. з 2 Сол. 3:17.

¹²⁶ 5 квітня 1886 р.

полягатиме в тому, щоб практично проілюструвати нові істини, які будуть подані. Він не буде простим расовим месією, до якого класу належали Будда, Зороастр, Піфагор, Магомет; не буде він і месією півсвіту, яким був великий Назарянин; але парове пересування [що вже й говорити про XXI століття], блискавичний зв'язок [сьогодні це вже інтернет] і гармонізуючий вплив комерційного спілкування уможливили дати месію для цілого світу, й таким він і буде. Хоча самі, не усвідомлюючи цього факту, величезна армія медіумів, що примножується, як єдине ціле, є його спільниками».

Там само в лекції судді Х. А. Магуайра газета інформувала:

- *«Я кажу, “як той, хто має владу”, спіритуалісти та всі інші можуть побачити надію, яка буде реалізована в цьому поколінні, що вищі духовні сили отримують контроль і керуватимуть усіма інститутами Землі. Безмовно і непомітно для світських мудреців ці сили знаходилися і перебувають під керівництвом Божественного розуму, поширюються в кожен відділ та у всі сфери людського життя. Кульмінація вже близька – прихід нового месії та нової духовної диспенсації (періоду)»¹²⁷.*

Редактор газети «Golden Gate»¹²⁸ у статті «Значення пророцтва» говорить наступне щодо Другого приходу:

- *«Не всі, хто вірить у натхнення Писання, за винятком невеликої частини тих, хто дотримується буквального, але натягнутого та нелогічного тлумачення пророцтва, що вказує на Друге пришестя Христа, не припускають особистого повернення на землю ніжного Назарянина, Якого розіп'яли юдеї; але скоріше пришестя Духа Христа у світ – розгортання нової духовної диспенсації».*

---

¹²⁷ В Хармоні Холл, Салем, штат Орегон.

¹²⁸ 2 квітня 1887 р.

• *«Тепер ці пророцтва шляхом кількох обчислень були продемонстровані Міллером та його соратниками, щоб вказати на 1843 рік – час, коли станеться великий катаклізм, руйнація світу. У результаті перегляду їх даних – цей час було згодом перенесено на 1848 рік, коли було відкрито прямий і позитивний зв'язок між двома світами – поява сучасного спіритизму. Відтоді і до сьогодні люди, що вірують у буквально Друге пришествя Христа щодня і щогодини очікують на його появу на небесах у супроводі могутнього воїнства янголів. Це воїнство вже тут, і Дух Христа приходять із їхнім вченням. Отже, чи не може бути так, що пророцтва справдилися?»*

Добре поінформований читач чудово знає, що жодної «ревізії даних» часу пришествия Господа ніколи не було і не зводилося до 1848 року; але це не скасовує того факту, що спіритуалісти очікують здійснення всіх пророцтв щодо Другого приходу.

Проте якийсь Бен Франклін Френч із Лос-Анджелеса, штат Каліфорнія, був налаштований ще позитивніше. У статті «Хто такі справжні адвентисти?»¹²⁹ він стверджує, що тільки спіритуалісти є справжніми адвентистами, а ті, хто очікує на Ісуса з небес, не мають права на це ім'я. Він каже, що був адвентистом 44-го року, і не відмовився від своєї віри навіть коли минув час, а чекав здійснення пророцтва, розуміючи, що це може затягтися. А з'ява спіритизму в 1848 році була виконанням бачення Даниїла.

Таким чином, усі обітниці про пришествя Христа мають бути виконані лише спіритизмом! І протестанти, стверджуючи, що цей прихід має бути духовним, готують себе до сатанинського обману.

Ми віримо, що Писання безсумнівно вчить, що сатана з'явиться у славі, що перевершує все, що бачили люди, і що з ним буде безліч його послідовників. Це сприймуть як виконання пророцтва: *«Бо прийде Син Людський у славі*

¹²⁹ 18 березня 1887 р.

Свого Отця з Анголами Своїми, і тоді віддасть кожному згідно з ділами його»¹³⁰.

Тоді й діятиме це попередження: *«Тоді, як хто скаже до вас: Ото, Христос тут чи Отам, не йміть віри...»¹³¹.*

Але чи знайде сатана тих, хто визнає його претензії до Христа? Так. Усі, хто не прийняв любові істини, підуть за ним. Ті, хто шукає Христа лише, щоб керувати цим світом прямуватимуть до штандарту цього узурпатора.

Щоб показати, наскільки люди готові дотримуватися всього, що пропонує їм нинішнє щастя, наведемо висловлювання редактора газети National City (Cal.) Record, коментуючи проповідь, в якій проповідник заявив, що спиритизм є реальним, але від диявола:

- *«Ми ще не отримали привілей стати свідками матеріалізації мертвих... незалежно від того, чи є вони агентами диявола чи ні, але духи мали вигляд добрих духів... ми пройшли довгий шлях, щоб побачити те саме, і після цього назавжди вклонимося дияволу».*

Наведемо також уривок з листа атеїста, який стосується ставлення безбожників до руху «Національна реформа». Він сказав:

- *«Якщо Ісус прийде і сяде видимим чином на троні, де ми зможемо бачити Його і говорити з Ним, то невірних не буде і всі впокоряться!»*

Отже, йде процес приготування шляху для останнього всепоглинаючого сатанинського обману.

---

¹³⁰ Матв. 16:27.

¹³¹ Матв. 24:23.

Розділ XIII

ЧИСТИЛИЩЕ ТА ІНДУЛЬГЕНЦІЇ

У попередніх розділах ми виявили, що спіритизм є проявом антихриста, бо він повністю від диявола і протилежний християнству. Ми навели багато свідчень того, що спіритизм заснований на теорії природного безсмертя людини і смерть не припиняє її існування. Ця ідея, по суті, є суттю спіритизму, що веде до заперечення Бога і Його морального управління, а також перетворює кожную людину на суддю, яка може звинуватити чи виправдати себе. А це, зрештою, передбачає для неї атрибути та привілеї, що належать лише Богові. Оскільки людська природа у занепаді, а її тенденції, якщо не стримувати це будь-якою силою, спрямовані ЗАВЖДИ донизу, доктрина природного безсмертя людини – це плід, з якого виросло все зло, що прокляло цю землю.

Також було засвідчене судження, що кожен, хто дотримується цієї доктрини, хоч би яким противником спіритизму себе не вважав, по суті є спіритуалістом, бо вірить у свідоме існування мертвих. Цей погляд підтверджено багатьма спіритуалістичними цитатами із християнських публікацій.

Аргумент такий: *«Доктрина природного безсмертя душі неминуче веде до спіритизму, а спіритизм у своїй суті протистойть Богу за кожним життєвоважливим принципом моральності».*

Спіритизм, як окрема система, не єдиний прояв антихриста. Виразами «*виявиться беззаконник*» і «*призначений на погибіль*» апостол Павло у 2 Посланні до Солунян 2:3 безперечно покликався на папство. Про «*виявиться беззаконник*» він писав: «*що противиться та несеться над усе, зване Богом чи святощами...*»¹³² (КJV).

---

¹³² 2 Сол. 2:4.

З огляду на міцну логіку речей, римський католицизм також має бути проявом духу антихриста. Вже було обґрунтовано, що католицизм у своїй сутності є спиритизмом, оскільки вчить, що мертві мають свідомість і живі можуть спілкуватися з ними, а також надавати допомогу один одному; тому ми звернемо увагу лише на два моменти, властиві католицизму, які вказують, що він є антихристом. Обидва ці пункти повністю залежать від доктрини про свідомий стан мертвих.

ЧИСТИЛИЩЕ

Перший догмат, на який варто звернути увагу, – це чистилище. У «Католицькій християнській інструкції» ця доктрина коротко викладена так:

- *«Є й такі, хоч, боюся, їх небагато, які перед смертю повністю очистили себе перед Божественним і змили всі свої плями кров'ю Агнца, щоб після смерті потрапити просто на небеса; і такі не потребують наших молитов».*

- *«Є й інші, та їх безліч. Вони помирають у провині смертного гріха і йдуть прямо в пекло, як багатий ненажера з Євангелії (Лк. 16). Тому наші молитви не можуть покращити їхнє становище».*

- *«Але крім цих двох випадків, є багато християн, які помираючи, не стають настільки ідеально чистими та непорочними, щоб не мати найменшої плями, але й не настільки нещасними, щоб померти з плямою нерозкаяного смертного гріха. Тепер таких людей церква вважає тими, хто деякий час знаходиться у проміжному місці, яке ми називаємо чистилищем. Це ті, хто здатні отримати користь від наших молитов. Бо хоча ми молимося за всіх, хто вмирає в громаді церкви, оскільки ми не знаємо, в якому саме стані помирає кожен із них, але ми розуміємо, що наші молитви доступні лише за тих, хто перебуває в цьому середньому середовищі»¹³³.*

¹³³ С. 150, 151, англ.

Це просте переконання католицької церкви щодо чистилища. Воно антихристиянське, бо діаметрально протилежне біблійному вченню про те, що мертві перебувають у повному несвідомому стані. Але найголовніший аргумент проти нього – те, що призводить безпосередньо до знецінення жертви Христа. Доктор Річард Чаллонер, автор книги «Католицька християнська інструкція», наводить такі запитання (З.) та відповіді (В.):

• *«З.: Які є розумні підстави для віри в існування чистилища?»*

В.: Розум вчить нас двом речам:

1. Кожен гріх, незалежно від того наскільки він малий, є злочином проти Бога і, отже, заслуговує на покарання з Божої справедливості. Тому кожна людина, яка вмирає з провиною будь-якого такого злочину без каяття, має бути покарана Божим правосуддям.

2. Є малі гріхи, в яких людина може померти. Вони настільки незначні, що були зроблені або за легковажністю, або через легкість справи, або через відсутність повного обмірковування вчинку, тому не заслуговують на вічне покарання.

• *Отже, крім місця вічних покарань, яке ми називаємо пеклом, має існувати також місце тимчасового покарання для тих, хто вмирає в цих менших злочинах, і це місце ми називаємо чистилищем».*

Тепер відзначте наступне, продовжимо цитувати:

• *«З.: Але хіба кров Христа не очищає нас достатньо від усіх наших гріхів без жодного іншого чистилища?»*

В.: Кров Христа не очищає від будь-якого гріха без покаяння нікого з тих, хто одного разу прийшов до розуміння. Тому ті гріхи, які не були відкликані покаянням тут, на землі, повинні бути покарані в майбутньому, відповідно до ступеня їх тяжкості за Божественним правосуддям, або у пеклі, якщо гріхи смертні, чи в чистилищі».

ЗАПИТАННЯ: Що ж нам відповісти на це?

Давид молився про очищення від таємних недоліків: *«А помилки хто зрозуміє? Від таємних очисть Ти мене»*¹³⁴ (КJV). Таємними недоліками він називав ті провини, про які не знав. Це очевидно із самого вірша. Він молився про те, щоб бути чистим від гріхів, які зробив через незнання і, які ніколи не були йому відомі. Він знав, що повинен очиститись від усіх гріхів, якщо хоче врятуватися. Апостол Петро свідчить, що окрім імені Христа *«І нема ні в кім іншим спасіння. Бо під небом нема іншого Ймення, даного людям, що ним би спастися ми мали»*¹³⁵.

Тому говорити, що людина повинна відпрацювати через покарання в чистилищі деякі гріхи, які Христос не викупив, а після цього вона може потрапити на небеса, – означає заперечити силу жертви Христа. Отже, доктрина чистилища є протилежною Христу.

Але прочитайте далі, що говорить доктор Чаллонер про тих, хто помер у гріху і потрапив до чистилища:

• *«З: Хіба вони не можуть отримати полегшення у цьому стані?»*

В.: Так, здатні, але не від того, що вони можуть зробити для себе самі, а від молитов, милостині та інших пожертвувань Богіві, які підносять за них віруючі на землі».

У такий спосіб, вчення про чистилище, залежно від свідомого існування в смерті, призводить не тільки до молитов, а й до індульгенцій, до виплат грошей за звільнення душ, які ув'язнені в чистилищі. Тобто, людина, яка перебуває в чистилищі, може бути звільнена і, звичайно, допущена на небеса, якщо дехто з її друзів чи родичів заплатять церкві.

ЗАПИТАННЯ: Хто ще не бачить, що це антихрист?

Він припускає, що грішми та добрими справами можна придбати собі дорогу на небеса; він навчає людей сподіватися на мамону, хоча б частково, замість того, щоб

¹³⁴ Пс. 18:13.

¹³⁵ Дії 4:12.

повністю покладатися на Христа. Прочитайте спопеляючі слова апостола Петра, звернені до того, хто думав, що дар Божий можна купити за гроші: *«Нехай згине з тобою те срібло твоє, бо ти думав набути дар Божий за гроші! У цім ділі нема тобі частки ні уділу, бо серце твоє перед Богом не слушне. Тож покайся за це лихе діло своє, і проси Господа, може прощений буде тобі замір серця твого!»*¹³⁶.

ІНДУЛЬГЕНЦІЇ

Доктрина про чистилище безпосередньо призводить до доктрини про індульгенції. Наведемо її короткий виклад. Цитату взято з McClintock and Strong's Cyclopedia зі Скарбниці Церкви, складеної Олександром де Хейлза:

- *«Страждання і смерть Христа не тільки принесли достатню жертву за гріхи людей, але й набули надлишку заслуг, яка поєднана із заслугами мучеників і святих, близьких з ним за родом, хоч і менші за ступенем, бо вони також виконали більше, ніж вимагав від них Божественний закон. Сума цих надналежних заслуг і добрих справ утворює величезний скарб, який відокремлений від тих, хто його отримав, або тих, хто їх виконав. Його накопичили головні члени церкви, а використати його належить в церкві й обов'язково під керівництвом її представників, особливо верховного глави Папи Римського».*

- *«Тому Папа, відповідно до міри його проникливості, на цей час має право черпати з цього скарбу і дарувати тим, хто не має власних заслуг, те, чого вони потребують. Індульгенції та відпущення гріхів... із надзаслуг членів Христа, але найбільше від надлишку заслуг Самого Христа. Обидва складають духовний скарб церкви».*

Це доктрина індульгенцій у її найкращій формі. Насамперед вона, мабуть, не передбачає, як надавати дозвіл на майбутні гріхи, хоча це завжди було наслідком.

¹³⁶ Дії 8:20–22.

Якщо люди знають, що, здійснивши покаєння, або, роздаючи милостиню, вони можуть спокутувати певні гріхи, то не потрібно бути обережними, щоб не вчиняти їх. Так доктрина індульгенцій справді прямо веде до розбещеності життя.

Хоч би які претензії були висунуті, насправді індульгенції та покаєння не вимагають справжнього смирення, як це необхідно у разі прийняття Христа як єдиного Спасителя. **Людина сподівається на себе і свої добрі справи, а не на Христа.** Але без смирення і самоприниження не може бути істинного благочестя; бо *«Справді, той, хто зневіриться, не житиме згідно з нею, але праведний у вірі, житиме»*¹³⁷.

Доктрина про природне безсмертя душі веде до надії на себе замість надії на Христа, і тому в цьому знову проявлено вчення антихриста.

Перший крик грішника, що прокинувся, такий: *«що мені робити, щоб здобути спасіння?»*¹³⁸ Коли людина переконана у здійсненні гріха й відчуває свою повну безпорадність, вона інстинктивно шукає, на що спертися. Істинний служитель Євангелія вкаже йому на *«Ягня Боже, Яке забирає на себе гріх світу»*¹³⁹. Цілком довіряючи Йому, грішник може здобути і помилювання, і святість – очищення від провини гріха та від пристрасті до нього.

Але саме в цей критичний момент католицька церква зустрічає його і звертає його увагу на якогось «святого», який здійснив неможливий подвиг – бути кращим, ніж хотів Господь, чиї додаткові добрі справи він може отримати, якщо помолитиметься або платитиме за них. Таким чином, люди намагаються піднятися до рівня Христа, і все це результат теорії, згідно якої смерть – не ворог, а друг.

---

¹³⁷ Авв. 2:4.

¹³⁸ Дії 16:30.

¹³⁹ Ів. 1:29.

Розділ XIV МАРІОЛОГІЯ

Вшанування, яке католицька церква віддає Діві Марії, є однією з найбільш згубних фаз духа антихриста. Це правда, що у своїх катехизах вони відмовляються від наміру віддати їй Божественну честь або поклонятися їй як Богові; але ті, хто знайомі з фактами, знають, що честь і поклоніння, які мають належати лише Христу, віддані Діві Марії, а Христа практично ігноровано.

Ця данина Діві Марії, святим і мученикам, яка применшує Христову честь, **сформована виключно з вчення про природне безсмертя людини**. Якби не було концепції про людське безсмертя, яке насправді належить тільки Богові, то не можливо було б надати цим людям після смерті поклоніння, яке належить тільки Богу.

Щоб показати згубний вплив римо-католицького вшанування Діві Марії та «святим», процитуємо католицьку публікацію «Слава Марії», яка була вперше оприлюднена у Венеції (Італія) 1784 року (подаємо цитати з першого американського видання, переклад з італійської, схвалений архієпископом Джоном Хьюзом (Нью-Йорк) 21 січня 1872 року). Але спочатку буде логічно навести наступні висловлювання про її автора Альфонса Лігуорі, щоб ви могли зрозуміти, як католицька церква ставиться до нього та його роботи:

- *«Через дев'ять років після смерті 1 серпня 1787 року Пій VI оголосив його преподобним. Пій VII долучив його до блаженних 15 вересня 1816 року, а 26 травня 1839 року Григорій XVI канонізував його. 7 липня 1871 року Пій IX додав до цих почесностей бути гідним доктором церкви, поставивши його таким чином поряд із Фомою Аквінським, Бернардом Клервоським та ін. Указ був заснований на вченому та набожному характері його праць, а особливо на істині, що стосуються*

непорочного зачаття благословенної Божої Матері та непогрішності римського єпископа, який говорить зі свого престолу».

Вони ухвалили, що:

- «...його праці потрібно цитувати на рівні авторитету з працями інших докторів церкви, використовувати в школах, коледжах, диспутах, проповідях тощо, а також у приватному житті»¹⁴⁰.

Таким чином, ми повинні розуміти, що кожна цитата із «Слави Марії», є вченням Римської Католицької Церкви. Там ми знаходимо таке:

- *«Якщо це твердження є істинним і незаперечним, як я вважаю, і як я доведу в п'ятому розділі цієї книги, що всі милості даровані тільки рукою Марії, а також усі, кого врятовано виключно рукою цієї Божественної Матері, – це необхідний наслідок того, що спасіння всіх залежить від проповіді Марії та вневеності у її заступництві».*

ЗАПИТАННЯ: Якщо це не антихрист, чи хтось може сказати, що тоді це таке?

Коли католицька церква вчить, що «всі врятовані виключно завдяки божественній руці», яке місце вона відводить для Христа? Подальші цитати покажуть, що католицька церква відкрито підносить Марію вище, ніж Ісуса Христа. Читаємо:

- *«Царство Боже, що складається зі справедливості та милосердя, Господь розділив його. Царство справедливості Він залишив для Себе, а царство милосердя Він дарував Марії, ухваливши, що всі милості, які роздають людям, повинні пройти через руки Марії і бути даровані за Її благоволінням».*

---

¹⁴⁰ Schaff-Herzog Encyclopedia, article «Liguori».

Далі:

- *«Ернест, архієпископ Праги, також каже, що вічний Отець передав Сину повноваження судити і карати, а Матері – співчувати та полегшувати життя нещасних».*

Іноді протестанти винні в тому, що ставлять Отця і Сина в антагонізм один із одним, представляючи Отця тим, хто бажає помститися людям, а Сина – Тим, хто Його стримує. Результатом такого вчення є те, що люди вважають Бога нелюдним. Подібним чином католицька церква представляє Христа суворим, непохитним суддею, а Марію – єдиною, хто може спонукати Його до милосердя. Звичайно, що наслідком цього має бути нехтування Христом. У наступних цитатах це більш очевидно.

- *«Кожне благословення, кожна допомога, кожна благодать, яку люди отримали або отримують від Бога до кінця світу, прийшли і прийдуть до них через заступництво та посередництво Марії».*

- *«Святий Бонавентура зазначає, що Ісая свого часу нарікав, і говорить: “Ось, Ти гніваєшся, і ми згрішили, немає нікого, хто б повстав і вхопився б за Тебе”, тому що Марія ще не народилася у світ...»*

Наступна фраза завершує кульмінацію:

- *«Щоб посилити нашу впевненість, святий Анзельм додає, що, коли ми вдаємося до Божественної матері, ми можемо бути впевнені не тільки в її захисті, але й у тому, що нас швидше почують і врятують, якщо будемо волати до її святого імені, **а не на ім'я Ісуса нашого Спасителя**».*

І він наводить таку причину: *«бо Христу, як нашому судді, – карати, а Марії, як нашій захисниці, – шкодувати».*

Ці твердження настільки зрозумілі, що не потребують коментарів для переконання читача в тому, що Христа практично ігнорують в Римо-католицькій церкві і що ця церква, по суті, є язичницькою. Вона **вчить людей поклонятися і служити творінню більше, ніж Творцю**. Не має

значення, наскільки сильно ця церква може сповідувати себе християнською і надає великого значення імені та образу Христа; факт залишається фактом: це не християнська церква, а, по суті, антихристиянська.

І це цілком обумовлено прийняттям нею язичницьких доктрин, зокрема доктрини про властиве людині безсмертя. Якби не це, неможливо було б поставити творіння на місце Бога.

Розділ XV **МАРІЯ НА МІСЦІ ХРИСТА**

Із попередніх розділів розуміємо, що католицизм практично єдиний зі спіритизмом, оскільки він вчить, що живі можуть й діють разом із мертвими. Лише цього достатньо, щоб затаврувати його як антихристиянську систему.

Але в наш час так багато протестантів, які розглядають католицизм як важливу християнську гілку, тому вбачаємо за необхідність навести досить переконливі докази зворотного. Писання говорить про папство, що має вигляд звіра: *«Всі жителі землі поклонятимуться звіру – люди, від початку світу, чиї імена не були записані у Книзі Життя, що належала Ягняті, Якого було вбито»*¹⁴¹. Там же йдеться про нечисті духи, що представляють спіритизм: *«Ці духи були демонами і вміли чинити дива. Вони пішли до царів усього світу, щоб зібрати їх разом на битву у Великий День Всемогутнього Бога»*¹⁴² (KJV).

Це означає, що ті, хто **прямо чи опосередковано визнає владу папства, також будуть спіритуалістами.**

Якщо ми пригадаємо, що спіритизм – це язичництво в його первісній формі, а католицизм – це язичництво з деякими модифікаціями, що обидва в основному залежать від язичницької ідеї природного безсмертя людини, тоді можемо чітко зрозуміти, як легко спіритуалісти можуть визнати папство. Щодо католиків, то вони вже є спіритуалістами. Оскільки це так, необхідно застерегти людей від католицизму, як і від спіритизму. Тому процитуємо ще кілька висловлювань із книги «Слава Марії», щоб показати антихристиянський характер та суттєве нечестя римо-католицької системи.

---

¹⁴¹ Об'явл. 13:8.

¹⁴² Об'явл. 16:14.

Багато чинників повторюються, але хотілося б, щоб ви знали, що ми не вводимо в оману щодо католицької церкви, цитуючи кілька уривків. Той, хто захоче знайти в Інтернеті цю книгу (англ. «The Glories of Mary»), виявить те саме майже на кожній сторінці.

Натхненний апостол говорить нам, що Христос – Посередник нового завіту – помер «аби принести спокуту людям за гріхи, вчинені в час першої Угоди»¹⁴³.

Але католицький «святий» (з книги «Слава Марії») суперечить цьому твердженню:

- *«Святий Бернардин Сієнський каже, що Бог не знищив людину після її падіння, через особливу любов до свого майбутнього – Марії. І він додає, що не сумнівається у всій тій милості та прощенні, які грішники отримали під час дії старого закону, подарованих їм виключно заради цієї благословенної Діви»¹⁴⁴.*

Це забирає у Христа всю честь спасіння людей за перші чотири тисячі років історії землі.

Тепер, коли ми бачимо, що грішникам у цьому столітті наказано звертатися спочатку до Марії, а потім, якщо це взагалі можливо, до Ісуса, стає очевидним, що католицизм однозначно є антихристом. Далі ми читаємо:

- *«Тому правдиво святий Лаврентій Юстиніан називає її надією лиходіїв, оскільки лише вона може вибороти їхнє помилування від Бога. Святий Бернар справедливо нарікає її сходінками грішників, оскільки вона, ця співчутлива королева, подає руку бідним, занепалим смертним, відводить їх від прірви гріха і допомагає їм піднятися до Бога. Святий Августин об'єктивно вважає її єдиною надією для нас, грішників, оскільки тільки завдяки їй ми сподіваємося на прощення всіх наших гріхів. І святий Іоанн Златоуст повторює те ж, а саме, що грішники отримують помилування тільки через заступництво Марії».*

¹⁴³ Євр. 9:15.

¹⁴⁴ Glories of Mary, p. 81.

В останній цитаті йдеться про Марію як про «сходинки грішників» і тому наступна маленька історія дуже підходить саме тут:

- *«Францисканські хроніки розповідають про брата Лео, що одного разу побачив червоні сходи, на яких стояв Ісус Христос, а також білі, де стояла Його свята мати. Він побачив людей, які намагалися піднятися червоними сходами. Через кілька щаблів вони падали, уставали і знову падали. Потім їх умовляли піднятися білими сходами. Спробувавши, вони досягли успіху, бо Пресвята Діва подала їм руку. Таким чином вони безпечно прибули до Раю».*

Тепер додайте до цього таке:

- *«Бог ухвалив, що всі милості треба подавати через молитви до Марії. Де їх немає, там немає надії на милість, про що наш Господь повідомив святий Бريدжит: "Якщо Марія не заступиться своїми молитвами, немає надії на милість"».*

Ці цитати вказують не те, що Марія ділить із Христом честь порятунку людини, а що Вона – єдиний Спаситель. Католицька церква навчає тому, що люди не можуть бути врятовані заслугами Христа і якщо вони не звернуться за допомогою до Діви Марії, то неодмінно загинуть. Проте сьогодні протестанти вважають, що католицтво – важлива частина християнської церкви.

У цій же книзі є молитва, яку потрібно підносити Діви Марії, наведемо з неї таку витримку:

- *«Досить того, що Ти спасеш нас, бо тоді ми не можемо не врятуватися. Хто може приборкати надра Твого співчуття? Якщо Ти не змилосердишся над нами, Ти, Мати милосердя, що буде з нами, коли Син Твій приїде судити нас?»*

Звичайно, більше нічого не потрібно, щоб переконати будь-кого, що католицька церква позбавляє Христа честі як Божественного Посередника грішників і віддає її творінню, яке, хоч і було гарною жінкою, також не могло

отримати порятунок без заслуги Христа, і яка померла не менше двадцяти сотень років тому.

Пам'ятайте, що маріологія не існувала б, якби не язичницьке уявлення про те, що смерть не припиняє існування людини. Давнє язичництво, сучасний спіритизм і римський католицизм – усі вони походять із одного кореня та міцно пов'язані між собою.

Розділ XVI ЗАХОЧЕННЯ БЕЗБОЖНОСТІ

До цих пір ми цитували тільки ті витяги, де є ствердження про право Діви Марії на більшу пошану, ніж у Христа, що люди повинні шукати спасіння у неї, а не у Христа, і якщо вони покладатимуться на Христа, а не на Діву Марію, то неодмінно загинуть.

Тепер час навести кілька цитат, які доводять, що ця маріологія безпосередньо сприяє і заохочує найбурхливіші види безбожності. У цій же книзі «Слава Марії» ми знаходимо наступне:

• *«Ми читаємо в житті сестри Катерини, августинської черниці, що в тому місці, де жила ця Божя слуга, жила також жінка на ім'я Марія, яка в молодості була грішницею і жила так до глибокої старості. За це співгромадяни вигнали її, тому доживала в печері за межами міста і померла у стані огидного розкладання, покинута всіма, і без таїнств, через що була похована в полі, як звір... Сестра Катерина, яка мала звичай рекомендувати з великою любов'ю Богу душі тих, хто залишив це життя, дізнавшись про нещасну смерть цієї бідної бабусі, не хотіла молитися за неї, бо її вважали вже серед проклятих... Через чотири роки до неї з'явилася душа з чистилища і сказала:*

– Сестро Катерино, яка нещасна моя доля! Ти віддаєш Богові душі всіх померлих, а для однієї моєї душі в тебе немає жалості.

– А хто ти? – запитала раба Божя.

– Я, – відповіла вона, – та бідна Марія, яка померла у печері.

– Як же ти врятувалася?

Вона відповіла:

– З милості Діви Марії.

– Яким чином?

– Коли я побачила, що смерть наблизилася, а я обтяжена гріхами і покинута всіма, тоді звернулася до Божої Матері і сказала їй: “Пані, Ти – притулок покинutih, поглянь на мене в цей час, коли я самотня. Ти – моя єдина надія, лише Ти можеш допомогти мені, змилуйся наді мною”. Свята Діва дала мені благодать здійснити акт каяття. Після смерті я врятована. Моя королева також дала мені милість, щоб мій біль був скорочений і, щоб я через сильні страждання упродовж короткого часу пройшла через те очищення, яке в протилежному випадку тривало б багато років. А для мого звільнення з чистилища необхідно лише кілька мес. Я благаю тебе зробити їх за мене, і я обіцяю молитися за тебе Богові та Марії.

• Сестра Катерина негайно здійснила ці меси, і через кілька днів ця душа знову з’явилася їй, більш сяюча, ніж сонце, і сказала їй: “Я дякую тобі, сестро Катерино; ось, я молюся Богові та Марії за тебе, ось я тепер іду до раю, щоб опівувати милосердя Боже і молитися за тебе”».

Це дуже схоже на попередні цитати. Люди можуть жити розпусним життям до самого моменту смерті, а потім бути врятованими одним «актом каяття». Таким чином, це спонукає людей відкладати покаєння і позбавляє Бога служіння, яке Йому належить.

Але це не найгірше. Це правда, що «*може Він завжди й спасати тих, хто через Нього до Бога приходять...*»¹⁴⁵ (KJV), можливо, що навіть в останню годину життя грішник може щиро покаятися і знайти визнання у Бога, бо один такий випадок записаний у Новому Завіті. Але католицька церква, як очевидно з наведеної цитати, вчить, що люди можуть прийти нерозкаяними до останнього моменту життя і навіть тоді врятуватися без Христа. Христа цілком ігнорують.

Порочність такої схеми релігії має бути очевидною кожному, хто хоч трохи розуміється на Божественних речах. Знову ж таки в цій книзі читаємо:

¹⁴⁵ Євр. 7:25.

• *«У горах Трента жив сумнозвісний розбійник, який, коли одна релігійна людина порадила йому змінити свій спосіб життя, відповів, що для нього немає жодного способу. "Не кажи так, – сказав релігійник, – роби те, що я тобі скажу: постись у суботу на честь Марії і цього дня не роби нікому зла, і вона отримає тобі благодать не вмирати від невдоволення Бога". Розбійник послухався цієї поради і дав обітницю чинити так і надалі. Щоб не порушити свою клятву, він з того часу по суботах ходив без зброї. Сталося так, що в суботу його знайшли служителі правосуддя, і щоб не порушити клятву, він дозволив схопити себе без опору. Суддя, сивочолий чоловік, побачивши це, хотів помилувати його. Та розбійник через благодать співчуття, яку він отримав від Марії, сказав, що хоче померти в покарання за свої гріхи. Він також публічно сповідав усі гріхи, які здійснив упродовж свого життя у тому ж залі суду. Плакав так гірко, що всі присутні плакали разом із ним. Його обезголовили і поховали без особливих церемоній у могилі неподалік. Але після цього з'явилася Божя Матір із чотирма святими дівами, які взяли мертве тіло з того місця, загорнули його в багату тканину, розшити золотом, і самі понесли його до воріт міста. Там Пресвята Діва сказала сторожі: "Передайте від мене єпископу, щоб він улаштував почесне поховання в певній церкві цього померлого, бо він був Моїм вірним слугою". І це було зроблено».*

Подібними історіями католицизм ототожнює себе з язичництвом, яке вчило своїх прихильників покладатися на чари та заклинання, а також зі спиритизмом, головною особливістю якого було те, що людина сама собі є рятівник. Всі три системи сходяться в піднесенні людини до рівня Бога. Це є наслідком доктрини про природне безсмертя людини, яка засвідчує про те, що в ній присутній атрибут Божества.

Є інша схожа цитата:

• *«У Нормандії обезголовили якогось розбійника і кинули його голову в траншею, але після цього він був почутий, волаючи: «Марія, дай мені сповідь». Один*

священик пішов і вислухав його сповідь, тоді запитав про його побожні звичаї. Розбійник відповів, що в нього немає нічого іншого, крім посту один день на тиждень на честь святої Діви, за що Богородиця отримала благодать визволення його від пекла через цю сповідь».

Звичайно, це був легкий спосіб урятуватися з огляду на ту кількість їжі, яку людині дозволено їсти під час католицького «поста». Але найжахливішим із усього цього є те, що було далі:

- *«Отець Шарль Бовінс розповідає, що у Домансі, у Франції, жив одружений чоловік, який мав перелюбний зв'язок із іншою жінкою. Дружина, будучи не в змозі терпіти це, постійно молила Бога покарати винних. Одного разу вона пішла до віктаря Пресвятої Діви, який знаходився у певній церкві, щоб помститися жінці, яка забрала її чоловіка. Та кривдниця також щодня ходила до того ж віктаря, щоб повторювати "Аве Марія". Якось уночі Божественна Мати з'явилася уві сні дружині. Та ж, побачивши її, почала своє звичне прохання: "Справедливості, Мати Божо, справедливості". Але блаженна пані відповіла: "Справедливість! Хіба ти шукаєш у мене справедливості? Иди та знайди інших, які виконують за тебе правосуддя. Не моя справа чинити його за тебе. Нехай буде вам відомо, – додала вона, – що цей грішник щодня молиться на мою честь і я не можу допустити, щоб нечестивий, який так чинить, страждав і був покараний за його гріхи"».*

Неможливо уявити щось, що може бути написано зовні схоже на релігійність, але водночас мало б тенденцію більш безпосередньо підштовхнути людей до скоєння злочину, ніж це. У цьому випадку, який, як і всі інші, звичайно ж, є вигаданим міфом, ми маємо справу з жінкою, яка живе у відкритому гріху, але при цьому Діва Марія, яка є єдиною надією грішників, суворо дорікає тій, яка так грубо вчинила, говорячи, що винну жінку не буде покарано, оскільки вона щодня повторює молитву. Таким чином, католицька церква вчить, що, якою б злою не була людина, вона

в безпеці за умови, якщо не забуде у розпалі своєї розпусти «помолитися» Діві Марії. Хіба це не правильно названо в Біблії: «мати розпусти й гидоти землі?»¹⁴⁶

Звичайно, Павло дав точніший опис цьому, коли назвав його «беззаконником»¹⁴⁷.

Апостол Іван каже, що антихрист – це той, хто заперечує прихід Ісуса у тілі. Було показано, що спіритизм є антихристом, тому що відкрито і категорично заперечує Божественну місію і характер Христа. Католицизм – не менший антихрист, бо, хоча він і робить багато шуму з імені та образу Христа, але ставить іншого вище за Нього в плані спасіння.

Обидві помилкові системи походять від язичницького уявлення про те, що душа людини є частиною Бога і через це не може в жодному разі померти. Така ідея була вперше проголошена сатаною, заклитим ворогом Христа. Тому висновок простий: дух антихриста – це вчення про природне безсмертя душі.

Єдина відмінність між язичництвом та християнством – це Христос. Забравши Христа з християнства, всі його послідовники незабаром поринуть у язичництво. У людини немає сили, здатної підняти себе, це може зробити тільки якась сила, що знаходиться поза нею, і ця сила – Христос Спаситель. Але спасіння, яке Він приносить, – це не просто теперішнє піднесення, а «вічне спасіння»¹⁴⁸. Ісус прийшов, щоб дати вічне життя тим, хто повірить у Нього. Обсяг усіх благословінь Христа міститься в дарунку вічного життя.

Коли люди, незалежно від їхньої професії, вчать, що життя людей не залежить від Христа, вони повністю заперечують Його. А коли відкинути Його, – прийде аморальність. Не може бути ніякої праведності в цьому світі, лише «*Божя правда через віру в Ісуса Христа*»¹⁴⁹ (КJV).

Оскільки доктрина про природне безсмертя людини забирає віру в Христа, в Того, Хто дає життя, ми з вами ще раз рішуче кажемо, що ця доктрина є духом антихриста.

¹⁴⁶ Об'явл. 17:5.

¹⁴⁷ 2 Сол. 2:8.

¹⁴⁸ Іс. 45:17.

¹⁴⁹ Рим. 3:22.

Розділ XVII НЕХАЙ СМІЮТЬСЯ

Багато хто запитає, як так сталося, що за більше ніж 150 років від моменту активного виникнення, з XIX століття до сьогодні, спиритизм прийняв таку кількість новонавернених і лежить в основі всіх християнських деномінацій, у той час, коли порівняно мало хто приймає вчення про швидкий прихід нашого Господа і заперечують безсмертя душі? На таке запитання легко відповісти. Це сталося тому, що людське серце у своїй природі любить помилки. Відколи наші перші батьки послухали велику брехню сатани: «Умерти не вмрете!»¹⁵⁰, помилка була облюбована, тоді як істина мала боротися за своє визнання.

Бекон сказав: *«Загалом нехай кожен, хто вивчає природу, візьме за правило, що все, що його розум схоплює і над чим розважає з особливим задоволенням, має бути під підозрою».*

Серце людини є джерелом злих думок і провин, тому має схильність до помилок. **Якщо вона вчиться любити істину, то це тому, що якась сила і якийсь вплив діє на неї.** Аргумент, що ми повинні робити чи вірити у щось, тому що інші в це вірять, підходить для овець, які ходять стадами, а ті, хто йдуть наприкінці, сліпо йдуть за першими. Люди повинні пам'ятати пораду: *«Не будеш з більшістю, щоб чинити зло»*, або в іншому перекладі: *«...не ходи за натовпом, щоб робити зло»*¹⁵¹.

ЗАПИТАННЯ: Нас запитують: «Ви колись досліджували спиритизм? Чи ви надто боязкі для цього?»

Так, ми повністю досліджували спиритизм. І знаємо більше про його природу та тенденції, ніж будь-який спиритуаліст. Ми вважаємо, що людина, яка стоїть біля входу темної печери і розглядає її внутрішній простір за допомогою електричного ліхтаря, яскраве проміння якого

¹⁵⁰ Бут. 3:4.

¹⁵¹ Вих. 23:2.

відбивається в печері, може знати більше про неї, ніж той, хто натрапив на неї без світла.

Дослідивши спіритизм у світлі Божого Слова, ми надто боязкі, щоб наважитися наблизитися до нього. Вовк може дражнити ягня боягузством за те, що той не прийшов оглянути вовчі зуби, але всі погодяться, що боязкість у цьому випадку – мудрість.

ЗАПИТАННЯ: Якщо ваш Ісус є помилкою, де ви тоді стоїте?

Йде. Ми вільно сповідуємо, що без Ісуса ми – ніщо. Ось чому ми шкодуємо спіритуалістів, які відкидають Христа. Він не підведе нас, і ми нічого не боїмося. Очевидна ідея, що ми повинні відкинути нашу віру в Христа просто тому, що, якби Він не був реальністю, наша віра була б марною, а ми будемо втрачені – абсурд.

Людина йде через міст. Якщо він звалиться, що станеться? Людина загине. Припустимо, що міст, яким вона йде зовсім не міст, а лише смужка туману, що робити? Тоді, звичайно, людина не зможе пройти через нього. Але чи повинна вона відмовлятися йти твердим мостом, який є? Чи повинна відмовитися стояти на його міцній конструкції, тому що не може стояти на ньому, якби він не існував? Яка нісенітниця! Не треба боятися (*«Покрова твоя Бог Предвічний»*¹⁵²) тільки тому, що хтось плаче, що ми повинні впасти в смерть, якби ми не мали такого притулку. Саме тому ми залишаємося у цьому безпечному місці.

Нам можуть сказати залишити осторонь нашу опозицію до спіритизму (і до всіх деномінацій, які сповідують ідеї спіритизму), щоб «не ризикувати стати посміховиськом для мільярдів, що звернулися до спіритизму та деномінацій, які прийняли його ідеї».

Безперечно, це великі ризики. Але ми цілком задоволені тим, що з нас сміються мільярди чи навіть сотні мільярдів людей: *«Краще слухати докір розумного, аніж слухати пісні безумних, бо як тріскот тернини під горщиком, такий сміх нерозумного. Теж марнота й оце!...»*¹⁵³ (КJV).

Нам більше подобається їхній сміх, ніж їхня похвала.

¹⁵² Повтор. 33:27.

¹⁵³ Еккл. 7:5, 6.

Андрій Бокертів

СПИРИТИЗМ У ХРИСТИЯНСТВІ

Інформація для контактів:

e-mail: an.bokertov@gmail.com

skype: [Andrey.bokertov](https://www.skype.com/people/Andrey.bokertov)

Facebook: <https://www.facebook.com/andrey.bokertov.3>

E-mail: zhazhda.cerkvi@gmail.com

Youtube-канал: «Жажущая Церковь»: <https://www.youtube.com/channel/UCarp2BYeUhN834SQj4cTKQg/videos>

Онлайн-зустрічі «Жажущая Церковь»
проходять в онлайн-режимі конференції Zoom.
Запрошуємо всіх охочих.

Звертайтеся за контактними даними, вказаними вище.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Cambria.
Друк офсетний. Ум.-друк. арк. 5,35. Ум.-обл. арк. 4,84. Наклад 2000 прим.